VÄKIVALTAA, DIKTATUURIA JA ORJUUTTA VASTAAN!

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

RAUHAN, KANSANVALLAN JA VAPAUDEN PUOLESTA!

Torstaina heinäkuun 27 p. — Thursday, July 27 ORGAN OF THE FINNISH AM. LEAGUE FOR DEMOCRACY — UP:n UUTISPALVELU — DAILY EXCEPT SAT. & SUN. — EST. 1905 57:s vuosikerta - Volume LVII — No. 145 — 1961

Britannia vahvistaa asevoimiaan vastatakseen NL uhkaan Berliinissä

LONTOO, heinäk. 25 p. — Asiantuntevista lähteistä saatujen tietojen mukaan Britannia on päättänyt vahvistaa ja rakentaa voimakkaammiksi rintamavoimiaan Saksassa. Toimenpide kuuluu strategisiin valmisteluihin siltä varalta, että venäläisten uhkaukset ja painostus yhä jatkuvat tavalla, joka antaa aihetta valmentua tapaamaan venäläiset Berliinissä.

Robert McNamara, Yhdysvaltain puolustusministeri, on saanut kuulla niistä kolmesta askeleesta, jotka Britannian hallitus on valmis ottamaan Atlantin liiton asevoimien vahvistamiseksi. Ne ovat:

1 — Laittaa Ranskassa olevalle Britannian armeijalle pätevät transporttija tiedoitusvälineet ja osastot, että se voi pitää n. 55,000 miestä käsittävät joukkonsa tietoisina ja mobilisoituina taisteluvalmiiksi.

2 — Laittaa yksi prikaati strategisesta reservistä Britanniassa valmiiksi sitä varten, että Ranskassa olevia joukkoja voidaan sen lähetyksellä vahvistaa tilanteen sitä vaatiessa.

3 — Suunnitellen niiden armeijanosastojen, jotka ovat armeijan hätävarareservissä, mabolisointia ilman kuninkaallista proklamaatiota.

Vaikkakin hallitus on myöntyväinen näihin askeliin, niin ymmärretään, ettei se vielä tällä hetkellä pidä tarpeellisena lisätä Reinillä olevia joukkoja jollain 15,000 miehellä. Tästä miesmäärästä nim. mainitsi presidentti Kennedy.

Puolustusministeri Watkinson on tähdentänyt Mr. McNamaralle sitä seikkaa, että Britannian hallitus yhtyy Yhdysvaltain mielipiteeseen N-liiton uhkausten suhteen Berliiniä kohtaan sekä että sotilaallinen valmistautuminen on tarpeellinen, jos mieli vastata N-liiton suunnitelmien toteuttamiseen.

Britannian katsantokanta, sikäli kun se on esiintuotu McNamaralle on se, että länsivaltojen täytyy lujittaa ja voimistaa sotilaallista asemaansa Euroopassa voidakseen saada lujan pohjan mielipiteilleen neuvoteltaessa Berliinin kriisistä Neuvostoliiton kanssa.

Isä ja poika kilpailevat paremmuudesta

LOUISIANA — Naapurit alkoivat ajatella kummia Louisianassa asuvasta Cliff Zraziersista, joka jäätyään eläkkeelle eräästä vakuutusyhtiöstä, alkoi joka aamu kadota mystillisesti kotoaan teille tietymättömille. Lopulta hänen oli kuitenkin paljastettava salaisuutensa: hän oli ryhtynyt uudelleen opiskelemaan! "Sen jälkeen kun vuonna 1909 keskeytin opintoni Louisianan korkeakoulussa, olen jatkuvasti tuntenut vetoa takaisin koulunpenkille", hän oli selittänyt. "Ja nyt, kun olen saanut laiskottelusta tarpeekseni, en enää ole pystynyt vastustamaan tuota haluani". Opiskelutoverit nimittävät iäkästä kumppaniaan Metsusalemiksi ja pitävät hänestä kovin ikäerosta huolimatta. Zrazierin nuorin poika uurastaa eräässä toisessa opinahjossa samalla tasolla kuin isäkin. Heidän välillään vallitsee jalo kilpailu siitä, kumpi saa paremman todistuksen.

Automaattinen muurari: 900 tiiltä tunnissa

WASHINGTON — "Automaattinen muurari", on uusi jättiläisvauhdilla toimiva muurauskonekeksintö. Sen työkapasiteetti on 900 tiiltä tunnissa muurattavaan seinään. Määrä on kahdeksan kertaa enemmän kuin mihin keskitason muurari pystyy.

Laite painaa 450 paunaa ja sen käyttövoimana on sähkömoottori. Sen mekanismiin kuuluvat mm. "kädet", jotka asettavat tiilet kohdalleen. Muurarien ammattijärjestö ei tietenkään ole erikoisemmin kiinnostunut tervehtimään tätä uutta tulokasta. Se on asettunut "odotetaan niin sitten nähdään kannalle". Laitteen ilmoitetaan maksavan noin $5,000.

Suuren maailman kuulumisia

TAIPEI, Formosa — Miesmuistiin ei ole ollut niin pitkää kuumuutta kuin nykyään. Kuumuus alotti 61. vuorokauden tk. 26 pnä eikä näkösällä ole sään viilenemistä. Kaatosade toi hieman virkistystä säähän, joka on pitänyt mittarin 90 asteessa toukokuun 27. päivästä lähtien.

WIEN — Itävallan paperitehtaitten tuotanto kohosi v. 1960 532,880 metritonniin, mikä on 10 prosentin lisäys edelliseen vuoteen verraten. Enemmän kuin puolet paperista myytiin ulkomaille.

CARDIFF, Wales — Walesilaiset tupakkakauppiaat vaativat ankarampaa rangaistusta varkaille ja suurempaa korvausta niiden uhriksi joutuneille. "On jo korkea aika tehdä loppu tällaisesta rikollisuudesta."

NARA, Japan — Valkotakkiset papit kiipesivät Japanin suurimman Buddha-patsaan päähän tässä Honshun kaupungissa ryhtyen harjaamaan ja raappimaan patsasta, saaden 20 ämpärillistä roskaa 60-jalan korkuisesta patsaasta. Puhdistus on ensimmäinen jälkeen vuoden 1950.

MOSKOVA — Tass tiedoittaa uuden koneen, tehdyn Leningradin Institutessa, tekevän 150 miehen työn virolaisessa liuskakivikaivoksessa.

AUCKLAND — Uuden Seelannin pohjoisin saari koki kaksi maanjärähdystä 25—26 päivinä heinäkuuta. Ankarimpia ne olivat Opotikin saaressa, kestäen 45 sekunttia, huojuttaen rakennuksia, jopa pudottaen joitain vuoteistaan viimeisen yöllä tapahtuneen järinän aikana.

LONTOO — Jotain 70 luonnontieteilijää 13. maasta, myös N-liitosta, kokoontuu Stowe-nimisessä Vermontin kaupungissa syyskuussa keskustelemaan maailman turvallisuudesta ja aseriisunnasta. Kokouksen on järjestänyt U. S. National Tiedeakatemia.

DAKAR — Senegal rikkoi diplomaattiset suhteensa Portugaliin tk. 25 pnä äskeisten kahakkain takia maan rajalla Portugalin Guineaa vasten.

BONN — Noin 500,000 tonnin sokerituotannon ylijäämä alkaa muodostua huolta antavaksi Länsi-Saksan liikemiehille. Saksa, entinen suuri sokerin tuojamaa on muuttunut sokerin viejäksi. Juttua sotkee Kuubasta tuotu sokeri, jonka Saksan sokerinpuhdistamojen täytyisi puhdistaa ja siitä nämä ovat kieltäytyneet. Toiseltapuolen saksalaisille kelpaa ainoastaan puhdistettu sokeri.

ELISABETHVILLE, Kongo — Kaksi Katangan kauppalähetystöä matkustaa Jugoslaviaan ja Tshekkoslovakiaan piakkoin, kolmannen matkustaessa läntisen blokin maihin, kertoi sisäministeri sanomalehtimiehille viime maanantaina.

BRITISH GUIANA — Sydney King, joka erotettiin Kansallisen Kongressin sihteerin toimesta, ennustaa vaikeita aikoja Guianalle ellei hallitus hyväksy hänen suunnitelmaansa maan jakamiseksi kolmeen osaan, yksi intiaaneille, yksi osa afrikkalaisille ja kolmas neutraaleille. Ellei näin tehdä, Guianalla on edessään Kyproksen kohtalo, hän sanoo.

BIRFINGHAM, Englanti — Warwickshiren kunnallisneuvosto painostaa sisäministeri Butleria ottamaan selvyyttä voimassaolevasta radio- ja televisio-ohjelmien sensuurista. Neuvosto äskettäin kielsi "Lauantai-ilta ja sunnuntai-aamu-nimisen näytelmän esityksen.

NEW YORK — Yhtyneiden Kansakuntien rakennuksessa New Yorkissa on 2,500 konttoria, seinissä viisi eekkerin alaa lasia, 20 eekkerin alaa lattioita, 6,000 Venetian kaihtimet, yli 3,000 puhelinta ja n. 1,500 sisäkukkaa.

NEW YORK — Continental Copper & Steel Industries, Inc., sanoo kehittäneensä uusimallisen sekametallisen alloy teräksen, joka kovuutensa puolesta on käytettävissä "timantin sijaisena" teollisuudessa. Metallin nimi on "braecut" ja ratkaisee se metalliteollisuudessa pulmana olleen vaikeuden saada kestävää teräasemetallia.

Castro tekee muistomerkin Hemingwaylle

MIAMI — Ernest Hemingwayn leski, Mary Hemingway, kertoi Miamissa, että hän aikoo matkustaa Kuubaan Fidel Castron kutsusta. Kuuban diktaattori aikoo pystyttää muistomerkin Heminwaylle ja rouva Hemingway on kutsuttu olemaan läsnä. Hän sanoi, ettei hän tiedä minkälaista muistomerkkiä Castro ajattelee — se voisi olla patsas, kirjasto tai jotain muuta.

"Auennut luukku oli pahin järkytys," sanoi kapt. Grissom

CAPE CANAVERAL — Yhdysvaltain toinen avaruusmies, kapteeni Grissom, palasi tavanomaiseen palvelukseensa. Kapteeni Grissom saapui lauantai-iltana takaisin Cape Canaveraliin, mistä hänet viime perjantaina laukaistiin avaruusmatkalle Redstone-raketilla.

Hän kertoi lehdistölle merellä kokemastaan seikkailusta, kun avaruushytin uloskäytävän luukku yhtäkkiä lensi tiehensä. "Se oli sinä päivänä pahin kokemani järkytys", Grissom totesi. Hän paljasti myös, että hänen avaruuspuvussaan oli reikiä, josta vettä pääsi sisään hänen uidessaan ja odottaessaan ylös nostamista. Oli luultu, että ihminen pystyisi tällaisessa tilanteessa kellumaan avaruuspuvun avulla. Vettä virtasi sisään eräästä venttiilistä, jonka Grissom oli unohtanut sulkea kömpiessään nopeasti vajoavasta hytistä.

Kapteeni Grisesom ei uskonut olleen minkäänlaista vaaraa, että luukku olisi saattanut irrota itse avaruusmatkan aikana. Jos jotain tällaista tapahtuisi, voisi avaruusmies kuitenkin tulla jonkin aikaa toimeen erikoisvalmisteisen pukunsa avulla.

Kulissien takainen toiminta esti verojen koroituksen

WASHINGTON — Minkä vuoksi presidentti Kennedy teki päätöksen olla pyytämättä kongressin toimenpidettä verojen koroitukseen etenkin sen jälkeen, kun monet hänen neuvonantajistaan ja jotkut demokraattiset kongressin johtomiehet olivat ehdottaneet sitä hänelle?

Syy, jonka presidentti puheessaan amerikkalaisille asiasta antoi oli taloudellinen. Hän sanoi tulleensa vakuutetuksi, että "taloudellinen tilamme on siksi voimakas, että se kykenee selviytymään puolustusta varten tarvittavasta taloudellisesta taakasta."

Pääasiallisin väittely verojen koroituksesta oli ja on edelleenkin poliittinen — sillä voidaan pitää kansalaiset toteamasta Berliinin kriisin todellista vakavuutta.

Verojen koroitus on myös todettu republikaanien vaatimuksena heidän syyttäessään Kennedyn hallitusta sen taloudellisesti vastuuttomasta toiminnasta, jolle se yrittää saada työnnetyksi uutta jättiläismäistä määrärahaehdotusta kotimaisiin suunnitelmiin.

Presidentin lopullinen päätös verojen koroittamista vastaan oletetaan olevan lähtöisin Mr. Wilbur D. Millsin vastalauseista. Hän on puheenjohtajana edustajahuoneen Ways & Means komiteassa.

Matkustajakoneen ryöstänyt henkilö tunnistettu

MIAMI, Fla. — 36-vuotias miamilainen tarjoilija, joka luopui vaimostaan ja kahdesta lapsestaan palatessaan Castron hallinnossa olevaan Kuubaan, joutui tänään syytetyksi poissaolevana (in absentia) $3.5 milj. maksavan Eastern Airlinesin matkustajalentokoneen ryöstämisestä Kuubaan.

FBI jätti oikeudelle syytteen Wilfredo Roman Oquendoa vastaan. Hän on kansallisuudeltaan kuubalainen ja oli saanut Yhdysvaltain kansalaisoikeudet 18 kuukautta sitten.

Oquendo tunnistettiin siksi henkilöksi, joka ilmestyi Dallasiin matkalla olevaan koneen ohjaamoon ja pakoitti pistoolilla uhaten lentäjän suuntaamaan koneen kurssin kohti Havannaa.

FBI ilmoitti edelleen Oquendon olevan entisen jäsen enCastron vallankumouksellisissa joukoissa ja palveilleen Kuuban salaisessa palvelussa Carlos Prio Socarresen hallituksen aikana. Prion hallitus joutui Batistan kaatamaksi ja jonka puolestaan Castro kaatoi.

"Ainoastaan kuusi kuukautta sitten hän oli vielä hyvä aviomies", sanoi Oquendoksen 36-vuotias vaimo kyyneleet silmissään.

Mutta hän sanoi heidän eronneen ja "hänen lähteneen Yhdysvalloista Kuubaan koska hän rakasti sitä maata".

Union syytteessä Taft-Hartley lain rikkomisesta

jonka käytössä on Castle Island Termi-

BOSTON — Wiggin Terminals, Inc., nal, Etelä-Bostonissa, jätti $250,000 korvausvaatimuksen Local 1056 of the International Longshoremen's Associationia sekä kolmea em. ammattijärjestön paikallista virkailijaa vastaan liittohallituksen piirioikeuteen.

Korvausvaatimussyyte paikallista ammattijärjestöä sekä sen kolmea virkailijaa vastaan, jotka johtivat sekundääristä boikottia ko. yhtiötä vastaan ovat syytteen mukaan rikkoneet Taft-Hartley lakia.

Yhtiö ilmoitti saaneensa ilmoituksen, että paikallisen ammattijärjestön vaatimuksista johtuen ei Bostonin satamaa tulla enää käyttämään ranskalaisvalmisteisten Renault-autojen Yhdysvalloissa olevana vastaanotto- ja jakelupaikkana.

Paikallinen ammattijärjestö 1066 on kokoonpantu virkailijoista, jotka ammattijärjestön kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti työskentelevät laivayhtiöiden edustajien palveluksessa. Heidän varsinainen työnsä niissä liittyy lastien purkamis- ja jakeluista johtuvien asiapepereiden hoitamiseen.

Wiggin yhtiön lakimies, John F. Groden sanoi syytteessä, että yhtiöllä oli sopimus Renault Distributors Corporation kanssa, jonka mukaan jälkimmäinen oli vuokrannut alueen johon autot voitiin ensin varastoida ennen niiden koko USA:ta käsittävää jakelua. Syytteessä mainittiin, että sopimuksen mukaan oli sovittu, että autot saadaan Winning yhtiön työntekijöiden toimesta ajaa varastoalueelle.

Syytteessä mainittiin edelleen, että paikallinen ammattijärjestö oli kesäkuun 30 pnä tehnyt "valtuuttoman vaatimuksen" yhtiölle, ja että paikallinen ammattijärjestö "laittomasti" vaikutti jäseniinsä, jotka työskentelivät laivayhtiöiden edustajien palveluksessa siten, että heidän piti kieltäytyä luovuttamasta autoja Wiggin yhtiön työntekijöille.

Hitlerin esimerkki hyväksi opiksi Khrushcheville

Niin on sanonut Adlai Stevenson Roomassa

ROOMA, heinäk. 27 p. — Adlai Stevenson, Yhdysvaltain suurlähettiläs Yhdistyneissä Kansakunnissa, sanoi täällä eilen että jos N-liiton pääministeri Khrushchev ei ymmärrä Amerikan asennetta Berliiniin nähden, niin "hänen puheillaan ei ole mitään merkitystä hänelle itselleen, taikka sitten hän on yhtä suuri uhkapeluri kuin itse Hitler."

"En usko hänen sitä olevan", sanoi Stevenson puheessaan Italialaiselle Kansainväliselle Organisatiolle. "Ja tuon aikaisemman uhkapelurin kukistumisen täytyisi olla pidättämässä häntä, jos hän potee juuri nyt sitä neuvostoliittolaista tautia mille Stalin aikoinaan antoi nimen 'onnistumisen aiheuttama päänhuimaus'."

Länsimailla on reservejä ja päättäväistä tahtoa seisoa Berliiniä uhkaavan haasteen edessä, sanoi Stevenson.

"Kommunismilla ehkä vieläkin on vähemmistön huuto protesteissa, mutta se ei ole kykenevä sosialisiin muovailuihin. Miljoonat itä-saksalaiset, päässeinä pois sosialistisesta paratiisistaan etsimään työtä ja kyynärpäätilaa Länsi-Saksassa, ovat symbooleja siitä Euroopasta, jossa kommunismi nykyään on ainoastaan marginaali tekijä."

Tuhansia mukana Rautalammin 400-vuotisjuhlassa

RAUTALAMPI — Rautalammin 400-vuotisjuhlien sunnuntaina tk. 23 pnä jatkuessa suosi ilmojen haltija juhlivaa Rautalampia. Kaunis aurinkoinen aamupäivä oli hokutellut yleisöä koko Savon maakunnasta ja keski-Suomesta juhlapaikalle. Kutsuvieraiden määrä oli lisääntynyt lauantaista huomattavasti. Jo aikaisin aamulla oli kirkonkylän valtatiet kansoitettu, autojonoja saapui jatkuvasti ja klo 9 alkoi Kuopion varuskunnan torvisoittokunta musiikkiesityksensä kellotapulista jatkaen aina siihen saakka, kun juhlajumalanpalvelus alkoi Rautalammin suuressa kirkossa. Ennen jumalanpalveluksen alkua oli kirkko aivan täynnä, niin että suurimman osan juhliin saapuneista oli jäävä kuulemaan jumalanpalvelusta kentälle ja ympäristöön kovaäänisten välityksellä.

Syntymäpäiväjuhlat Hyannis Portissa

WASHINGTON — Mrs. John F. Kennedy tulee viettämään perjantaina hänen 32:tta syntymäpäiväänsä perheen piirissä etenkin Kennedyjen lapsille tarkoitettuna juhlana, Hyannis Port'issa, Mass.

Juhlan alkamista lykätään siihen asti kunnes presidentti Kennedy saapuu sinne. Hänen odotetaan lentävän Hyannis Portiin perjantaina iltapäivällä, jossa hän tulee viettämään tulevan viikonlopun perheensä keskuudessa.

Ulbricht: suolivyötä yhä kiristettävä

BERLIINI — Perheenäideille kommunistisessa Itä-Saksassa sanottiin tk. 26 pnä ettei toivoa mitään pikaista parantumista perheittensä ruokapöytään.

Kom-puolueen virallinen äänenkannattaja Neues Deutschland julkaisi otteita kommunistipoosu Walter Ulbrichtin puheesta 1,500 puolueen jäsenelle Markleebergissä, lähellä Leipzigiä.

"Meidän on maksettava kaikki tuontimme kallishintaisista tavaroista ja niinpä siis me emme voi tuottaa ruokatavaraa muuta kuin äärimmäisessä hädässä", oli Ulbricht sanonut.

"Ja lopullisten analyysien mukaisesti kaikki lisäykset ruoan tuonnissa tulee itsensä kansan maksettavaksi, sillä siten me voimme tuoda ulkomailta enemmän sellaisia tavaroita kuin televisioita ja polkupyöriä."

Puheellaan Ulbricht ilmaisi Itä-Saksan kärsivän puutetta eräistä ruokalajeista, erikoisemmin puuttuu lihaa, voita ja perunaa.

Ulbricht myös painosti puoluejohtajille, että heidän täytyy suorittaa paremmin valvollisuutensa selittäessään kansalle niitä vaikeuksia joita hallituksella on kestetävänä.

"Laitahan on siten, että kun perheenemäntä tulee kauppaan eikä saa haluamaansa maitoa, voita taikka muuta mitä haluaa, hän rupeaa arvostelemaan hallitusta."

Ruoski farmareita

Sitten Ulbricht ruoski ja syytti kolhoosien johtajia ja farmareita, joille oli luvattu 8-tuntinen työpäivä silloin kun heidän maansa otettiin hallitukselle.

"Näille on tilanne selitetävä perusteellisemmin, niin että farmarit ymmärtäisivät että rauha ja voima sosialismille on voitettavissa ainoastaan ankaralla työllä ja vaikeudet kestämällä eikä muuten."

Totta kyllä, että suuri osa maansa ja omaisuutensa menettäneistä maalaisista on katkeramielistä ja halutonta ponnistelemaan pakkovaltaa käyttäneen hallituksen hyväksi. Kaikki viljelysmaat, so. farmit, pakkoluovutettiin Itä-Saksassa keväällä 1960.

Sairastaminen on kallista USA:ssa

HELSINKI — Nordisk Tidende on julkaissut erään norjalaisen siirtolaisen kertomuksen sairastamisen kalleudesta Yhdysvalloissa. Hän on otsikoinut kirjoituksensa, josta lainaamme alkuosan, "Sairauden varjoja."

Jos on jotakin mitä Amerikassa pelkäämme, niin se on sairaus. Niin kauan kuin olemme nuoria ja elinvoimaisia, emme sitä ajattele, mutta iän mukanahan saamme vaivoja sinne ja tänne. Silloin on paha merrassa. Jo pieni leikkaus vaatii sadottain dollareita — puhumattakaan hoidosta, ruiskeista ja oleskelusta. Sekä idässä että lännessä voidaan ottaa sairausvakuutus, mutta se ei korvaa täysin edes yhden kirurgin palkkioita, ei koskaan täysin narkoosiakaan. Tiedän tämän omasta kokemuksestani, mutta se on pientä sen rinnalla, mitä toiset ovat joutuneet kokemaan. Tälläkin hetkellä makaa muuan vanhempi mies, jonka olemme tunteneet vuosikausia, sairaalassa ja on melkein kokonaan halvaantunut. Nyt hän on ollut siellä jo useita viikkoja — kolme käsittelyä vuorokaudessa, happea sekä kaikkea mahdollista maan ja taivaan väliltä. Kustannukset ovat tuhat dollaria viikossa. Ken sen voi maksaa, on onnellinen, mutta mitä tapahtuu sille, jolla on muutamia taaloja lompakossaan? Olen nyt itse ollut vuorostani sairaana, eivätkä kustannukset naurata. Mutta kun minulla ei ole vastaavaa tapahtunut ainakaan 20 vuoteen, en valita. Eräs Stavangerista oleva mies on yli vuoden ajan ollut vuoroin sairaaloissa, vuoroin niistä poissa. Hänellä on syöpä kasvoissa, joista suurin osa on leikattu pois. Kuitenkin mies elää, ja tilanne näyttää siltä, että plastiikkahoidolla hänestä voisi tulla uusi mies. Mutta sellainen leikkaus maksaa 1,700—2,000 dollaria ja häneltä ovat rahat lopussa. Kun tuollaista kuulee ei ole ihme, että ihmiset sellaisissa tapauksissa matkustavat kotimaahan.

Pentagon aloitti USAn armeijan vahvistuksen

Puolustussiht. McNamaralla suunnitelmat, joilla kiireellisesti varustaudutaan kohtaamaan kommunistien hyökkäykset

WASHINGTON — Pentagon aloitti nopean ja kiireellisen Yhdysvaltain sotilasmahdin vahvistamisen presidentti Kennedyn uuden suunnitelman mukaisesti. Sillä määrätään elokuun kutsuntojen miesvahvuus lisättäväksi. Sekä pyydetään kongressilta biljoonia dollareita miesten kutsumiseksi lippujen alle.

Puolustussihteeri Robert S. McNamara esitti senaatin raha-asiainalivaliokunnalle suunntelman, jolla nopeasti saatettaisiin Yhdysvaltain sotavoimat siihen kuntoon, että ne pystyvät vastaamaan kommunistien hyökkäysuhkaan missä tahansa.

Osittainen liikekannallepano

McNamara eritteli kuinka puolustusvirasto tulee käytämään lisätyn $3,-454,000,000 määrärahan, jolla nostetaan armeijan miesvahvuus 2,743,000 miehen määrään, sekä heidän aseistamiseen ohjuksilla ja muilla uusilla aseilla sekä valmistautua lähettämään lisää taisteluvalmiita sotilaita valtamerentakaisiin kohtiin siinä tapauksessa, että tilanne Berliinissä tai muualla sitä nopeasti vaatisi.

Puolustusvirasto ilmoitti samanaikaisesti, että elokuussa tullaan kutsuntojen kautta ottamaan 8,000—13,000 miestä yksinomaan armeijan palvelukseen.

Puolustussihteeri sanoi senaatin alakomitealle, että syyskuun kutsunnoissa tullaan armeijaan ottamaan ainakin 20,000 miestä.

Mitään kutsua kansalliskaartin tai reservin yksikköjen kutsumisestä ei vielä ole saatu. McNamara tulee kuitenkin tekemään lakiehdotuksen, jonka perusteella presidentti olisi oikeutettu kutsumaan aktiivipalveluun noin 250,000 miestä valmiina olevista reservin joukoista.

Poikkeustilavoimat

Ehdotus, jonka kongressin republikaaniset ja demokraattiset johtomiehet tekivät, oikeutettaisiin pitämään reserviläisiä aktiivipalveluksessa aina yhteen vuoteen asti sekä myöntäisi presidentille oikeuden pidentää heidän palvelusaikaa 12 kuukaudella.

Presidentti saisi myös sen mukaan oikeuden pidentää kutsuntojen kautta otettavien reserviläisten, jotka eivät ole täysiaikaisessa aktiivipalveluksessa, palvelusaikaa kahdella tai neljällä viikolla.

Ei ole löydetty mitään selitystä siihen miksi preidentti Kennedy päätti pyytää kongressilta erikoisen luvan 250,000 miehen kutsumiseen. Oletetaan, että se oli tehty eräiden psykologisten syiden perusteella.

Varojen jakautuminen

McNamara sanoi kuitenkin, että jos tulee tarpeelliseksi kutsua enemmän kuin 250,000 reserviläistä pidennettyyn aktiivipalveluun, niin sitä ei pitäisi tehdä yhdistettyjen valtuuksien alaisena päätöksenä, vaan pikemminkin kansallisen poikkeustilan julistamisen alaisena, jonka tekisi presidentti tai kongressi.

Uusi puolustusmääräraha, joka on noin $3.5 bilj. tätä varainhoitovuotta varten, tullaan jakamaan seuraavasti: Armeija $1.44 bilj., Laivasto $985 milj., Ilmavoimat $754 milj. sekä Merijalkaväki $67 milj.

Ensimmäiset tavoitteet

McNamara sanoi, että ennen kuin pystymme vastaamaan Neuvostoliiton uhkaan kovuudella ja päättäväisyydellä me tarvitsemme enemmän tulivoimaa (ei atomi). Hän sanoi lopuksi, että "Me odotamme meidän Eurocpassa olevien liittolaistemme tekevän myös valmistuksia sotavoimiensa vahvistamiseksi."

Osuuskunnat sähköistävät farmeja

WASHINGTON — Harva liiketoiminnan ala Yhdysvalloissa on kuluneiden 25 vuoden aikana kasvanut niin voimakkaasti kuin maaseudun sähköosuuskunnat. 46:ssa osavaltiossa toimii 1000 paikallisesti hoidettua sähköosuuskuntaa, jotka huolehtivat virran jakelusta halpaan hintaan. Osuuskuntien jäsenmäärä on nyt yli 4.75 miljoonaa, ja koska "jäsen" tavallisesti merkitsee perhettä, voidaan sanoa että noin 17 miljoonaa amerikkalaista käyttää hyväkseen omaa sähköjärjestelmäänsä. Osuuskunnat kasvavat jatkuvasti ja vuotuinen jäsenlisäys arvioidaan noin 140,000:ksi.

Koska osuuskunnat eivät toimi voittoperiaatteen pohjalla, ovat ne lainanneet Maaseudun sähköistämishallinnolta REAlta rahaa yli 3.5 miljardia dollaria sähköverkon rakentamiseen harvaan asutuille seuduille. Näiden sähköjohtojen yhteenlaskettu pituus on noin 2.5 milj. kilometriä.

Maaseudun sähköosuuskunnat ovat itse asiassa aikaansaaneet vallankumouksen maaseudun elämässä. Ne ovat tehneet mahdolliseksi maalaiskodeille hankkia käyttöönsä suurten asutuskeskuksien tarjoamia mukavuuksia ja samalla ne ovat helpottaneet monella tavalla itse maataloustyötä.

Mr. Kennedy tyytyväinen puheensa vastaanottoon

WASHINGTON — Valkoisesta talosta ilmoitetaan presidentti Kennedyn olevan tyytyväinen sinne saapuneista kommenteista, jotka on tehty hänen viimeisen puheensa johdosta.

Pierre Salinger, Valkoisen talon lehdistösihteeri sanoi, että ensimmäisten kahdentoista tunnin sisällä siitä kun presidentti Kennedy oli puhunut saatiin Valkoisessa talossa vastaanottaa noin tuhat sähkösanomaa. Vähän myöhemmin niiden määrä oli kohonnut jo yli kahden tuhannen ja melkoisen suurta kirjemäärää odotetaan saapuvaksi lähipäivien aikana.

Mr. Salinger kuvaili niitä "erittäin suosiollisiksi", sillä niiden kirjoittajat antoivat täyden kannatuksen Mr. Kennedyn ottaman asenteen johdosta. Presidentti tutki niitä osan ja oli tyytyväinen niiden sisältöihin. Hänen ilmoitettiin uskovan, että hänen pitämänsä puhe oli menestyksellinen, ja että hänen oma esiintymisensä, tällä hyvin kriitillisellä hetkellä oli kestänyt sille asetetun kokeen.

Koska on myös esiintynyt mielipiteitä ja arvailuja presidentin hikoilemisesta silloin kun hän puhui, niin toiset olettivat sen johtuneen hermostuneisuudesta. Mutta Mr. Salinger sanoi sen yksinomaan johtuneen puheen aikana vallinneesta kuumuudesta. Sen aiheutti suuri ryhmä televisiointiin tarvittavista lampuista, jotka oli asetettu vain muutaman jalan päähän Mr. Kennedystä, ja myös siitä, että presidentin huoneessa oli sillä hetkellä noin kuusikymmentä henkilöä.

Mr. Kennedy saapui huoneeseen ainoastaan muutamaa minuuttia ennen lähetyksen alkamista. Puheensa lopetettuaan hän istui muutaman hetken hieman epävarmana työpöytänsä ääressä koska hän ei ollut aivan varma siitä, että olivatko useat tv-kamerat jo pysäytetty.

Presidentti Kennedy kirjoitti kymmenen lyhyttä kohtaa, jonka jälkeen hän neuvotteli niistä lehdistösihteerinsä kanssa ja sen jälkeen sihteeristö rupesi kirjoittamaan ne koneella.

Puheensa lopussa hän luki Amerikan kansalle seuraavan vetoomuksensa: "Joutuessani kohtaamaan tulevien lähikuukausien aikana minulle Yhdysvaltain presidenttinä tulevan vastuun, minä tulen tarvitsemaan teidän myötätuntoa ja tukeanne — ja ennen kaikkea — teidän rukouksianne."

Saatte koneenne jos me saamme meidän - Castro

KEY WEST, Fla. — Kuuban pääministeri Fidel Castro tarjoutui palauttamaan Yhdysvaltoihin Eastern Air Linesin matkustajakoneen, joka kaksi päivää sitten pakoitettiin laskeutumaan Kuubaan. Palautustarjous tehtiin kuitenkin sillä ehdolla, että Yhdysvallat palauttaa Kuuballe ne koneet, jotka on sieltä käsin vastaavasti pakoitettu lentämään Yhdysvaltoihin. Vaatimukseen kuuluu osana myös tulevaisuudessa mahdollisesti tapahtuvat koneiden ryöstöt.

Kuuban pääministeri kertoi Yhdysvaltoihin pakoitettujen kuubalaisten koneiden yhteismäärän olevan 10 kpl.

Useat niistä on takavarikcitu erään miamilaisen mainosliikkeen vaatimusten johdosta, jotka se on tehnyt Kuuban hallitusta vastaan.

Havannassa oleskeleva Oquendo sanoi "pakoittaneensa koneen lentämään Kuubaan sen vuoksi, että amerikkalaisille täytyi näyttää esimerkkiä koska he ovat puolestaan takavarikoineet kuubalaisia koneita."

RAIVAAJA • THE PIONEER

TOIMITTAJAT:
Elis Sulkanen
Toivo N. Nousio — Jallu Honkonen — Akseli Mattson
Toimituksen puhelin DI 2-0661 — Konttorin puhelin DI 3-3822

SÄVELE SYRJÄLÄ, Manager

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta $12.00 — Puoli vuotta $7.00 — Kolme kk. $4.00
Suomeen: Vuosikerta $16.00 — 6 kk. $9.00

2

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Co., 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

NEW ENGLAND FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS ASSOCIATION MEMBER

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Presidentin puhe

Presidentti Kennedy piti tiistai-iltana Amerikan kansalle osoitetun puheen, jossa käsiteltiin idän ja lännen välisiä erimielisyyksiä ja erikoisesti Berliinin kysymystä. Puhe oli sellainen, ettei siihen jäänyt mitään epäselvää miten tämä maa ja liittolaiset tulevat suhtautumaan Neuvostoliiton pääministeri Khrushchevin uhmailuihin Berliinin kysymyksessä.

Kuten jo aikaisemmin on Lännnen nooteissa mainittu, että länsi tulee pysymään lujana mikäli Länsi-Berliinille kuuluvista oikeuksista on kysymys, presidentti Kennedy varmisti lausunnon sanomalla, että me emme hellitä silloin kun periaatteistamme on kysymys. Samoin hän varoitti Khrushchevia, ettei Neuvostoliitto käsitä väärin päättäväisyyttämme silloin kun periaatteistamme on kysymys. Me emme halua sotaa, mutta olemme sotineet ennenkin, huomautti Mr. presidentti.

Mr. presidentti ei kuitenkaan jättänyt mainitsematta, että emme väsy yrittämästä sovitella kansainväliset kysymykset rauhallisen neuvottelun tietä, Yhdistyneiden Kansakuntien Peruskirjan alaisuudessa. Ja jos Neuvostoliitto antaa haasteen meille kuuluvista oikeuksista Berliinistä, niin Yhdysvallat ovat halukkaat antamaan saksalaisten itse yleisäänestyksen kautta päättää tulevasta kohtalostaan.

Presidentti on tietoinen siitä, sillä se on aina saatu kokea, kun neuvotteluja suurvaltain välillä on käyty, että niitä käydessä täytyy asianomaisilla valloilla olla myös kättä pitempää sanojensa painostukseksi. Niinpä presidentti ehdottaakin, että oman maamme ja sen liittolaisten voimakkuutta on sotilaallisesti, poliittisesti ja taloudellisesti valmistettava.

Presidentin ehdotukset tullaan jättämään kongressin käsiteltäväksi, joista aikanaan muodostuu ohjelma tulevien aikojen varalle. Presidentti ei kuitenkaan puheessaan korostanut sodan vaaraa aiheuttaakseen paniikkia kansassa, eikä hän painanut nappulaa ydinaseiden käyttämisen suhteen. Presidentti ei halunnut saattaa kansaa sotahurmion valtaan, eikä hän näin ollen antanut Khrushcheville propagandaaihetta "sodan lietsojasyytöksien" nostamista varten.

Yhdysvalloilla ydinaseistus kylläkin on sellainen, että se alentaa sodan vaaran mahdollisuuksia, samoin se on meidän paras puolustuksemme. Mutta johdomme taholta on usein huomautettu, että niitä käytetään vasta viimeisenä keinona, jos kaikki muut rauhalliset keinot eivät tuoda tuloksia rauhan ylläpidossa. Tämän vuoksi Mr. Kennedy esitti miesvahvuutemme lisäämistä ja parantaa muita sotilallisia puolustusvälineitämme.

Tämä kaikki tarkoittaa lisämenoja sotilaallisiin tarkoituksiin, jotka meidän kaikkien on kustannettava. Presidentti esittää kolmen biljoonan dollarin lisämenoja sotilasbutjettiin, johon tähän mennessä on jo luovutettu 43 biljoonaa dollaria. Se vaatii siis uhrauksia, joka samalla antaa presidentillemme oikeuden painostaa liittolaisiamme, että nekin käsittävät vaaran suuruuden ja vointinsa mukaan vahvistavat sotilaallisia varustuksiaan. Amerikan kansa varmaan tuntee vaaran ja sen vastuun, mikä on edessämme kommunistien uhkailujen kiristyessä.

Mutta vaikka tilanne näyttääkin tällä hetkellä kireältä, niin mihinkään pelkoon ei ole vielä aihetta. Venäläiset ovat uhmailleet ennenkin ja jos niillä on hiemankaan jälellä tavallista järkeä, niin heidän on hyvissä ajoin hellitettävä uhkauksiaan. Heitä kohtaa vähintäin yhtä varma tuho kuin toisiakin kansoja.

—o—

Työnteettäjä syytteessä

Washingtonissa on liittovaltain piirioikeuden käsiteltäväksi esitetty siviilioikeusjuttu chicagolaista villamattoyhtiötä, Olson Rug Co. vastaan siitä, että se on palkannut illinoisilaisen salapoliisilaitoksen urkkimaan tekstiilityöläistensä toimintaa ja lyönyt laimin velvollisuutensa raporteerata siitä Landrum-Griffin lain mukaisella tvalla Yhdysvaltain työvirastolle.

Työsihteeri Goldberg esittää kanteessaan, että mainittu yhtiö on Iliinois State Detective Agencyn kautta ja sen kustannukset suorittaen ulottanut urkintansa työläisten ja työläisten järjestön toimintaan olosuhteissa, jossa työläiset järjestönsä kautta vaativat neuvottelua työehtosopimuksen aikaansaamiseksi. Mainittu salapoliisilaitos on myöskin syytettynä työsuhdelakien vastaisesta toiminnasta.

Tämä on ensimmäisiä juttuja, joissa yllämainitun toissa syksynä hyväksysyn lain mukaan työnteettäjä on syytetyn penkillä raporttivelvollisuutensa laiminlyönnistä. Mainittu villamattoyhtiö on myöskin työsuhdelautakunnan toimesta vedetty liittohallituksen vetoomusoikeuden eteen Chicagossa vastaamaan oikeuden halveksimisesta siinä, että se on sivuuttanut mainitun tuomioistuimen vuoden 1958 päätöksen, jonka mukaan se velvoitettiin työehtosopimusneuvotteluun Textile Workers of America järjestön kanssa. Nyttemmin on tähän juttuun liitetty myöskin syytös urkkijoiden käytöstä, mihin liittyy ilmeinen tarkoitus sivuuttaa lakimääräiset velvollisuudet työläisten järjestäytymisoikeuden kunnioituksesta.

—o—

Atomireaktorin rakennuslupa

Seitsemällä äänellä kahta vastaan antoi Yhdysvaltain korkein oikeus hiljattain yksityiselle yhtiölle atomireaktorin rakennusluvan, jonka alempi oikeus oli työväenjärjestöjen vaatimuksesta sitonut eräisiin asukkaiden turvallisuutta koskeviin ehtoihin.

Kysymyksessä oli Power Reactor Development komppanian hanke, jolla se atomienergiakomission luvan perusteella ryhtyi rakentamaan voimageneraattorilaitosta Lagoona Beachin, Mich., noin 35 mailia Detroitista ja 30 mailia Toledosta. Auto Workers unio, Electrical Radio & Machine Workers ja Paperworkers järjestö asettuivat hankkeen vastustukseen sillä perusteella, ettei reaktorin turvallisuuslaitteita oltu etukäteen varustettu ja että paikka on liian lähellä suuria kaupunkeja, joiden asukkaille laitoksen toiminta voi muodostua vaaralliseksi.

Alempi oikeus oli katsonut, että yhtiön tulee etukäteen varustaa turvalliset laitteet säteilyn rajoittamiseksi ja samalla selitti, että atomienergiakomission tulisi hyvin perustella miksi on välttämätöntä reaktorin rakentaminen lähelle suuria kaupunkeja. Korkein oikeus kumosi alemman oikeuden kannan ja selitti, että atomienergiakomissiolla on kaikki oikeudet ensiksikin luovuttaa yhtiölle rakennuslupa ja sen jälkeen kuin rakennus on valmis, sillä on kaikki mahdollisuudet suojeluslaitteiden tarkastukseen ja siis väestön turvallisuuden huoltoon.

ELÄKELAIN UUDISTUS

Vuoden 1961 lisäykset Social Security lakiin ovat hyvin tärkeitä. Kaikkein tärkein on niistä pitkän päälle se osa, joka alentaa miesten Social Security lain alaiseksi pääsyn 65:stä 62:een ikävuoteen. Tämän lisäyksen mukaan voi mies vetäytyä eläkkeelle täytettyään 62 vuotta, kuten naisetkin. Tämä laki astuu voimaan heinäkuun ajalla 1961.

Miehet jotka ovat tehneet työtä Social Security lain määrittelemän ajan ja maksaneet palkkaveroa, voivat nyt hakeutua eläkeelle täytettyään 62 vuotta.

Mutta 62 vuoden ikäisenä ei henkilö tule saamaan Social Security eläkettä yhtä paljon kuin saa 65 vuotta täyttänyt. Jos mies aloittaa ottamaan Social Security maksujaan 62 vuoden ikäisenä, niin hän tulee saamaan 80 prosenttia siitä summasta minkä hän saa 65 vuotta täytettyään. (Samaa prosentti-määrää käytetään naisten 62 vuotiaana eläkkeelle vetäydyttyä.)

Jos menee eläkkeelle 63 vuotta täytettyään, niin Social Security maksu on 13 prosenttia vähemmän kuin 65 vuotiaalta ja 64 vuotta täyttänyt saa 6½ prosenttia vähemmän.

Onko edullista jäädä eläkkeelle ennenkuin on täyttänyt 65 vuotta? Tämän asian ratkaisu riippuu henkilöstä. Mitä vaatimuksia ja etuisuuksia hänellä on eläkkeelle mentyään. Jos mies on terve ja tykkää työstään, ja hänellä on mahdollisuus jatkaa työtään ainakin 65 vuoden ikään asti, niin silloin ei ole hänen kohdallaan eläkkeelle meno suositeltavaa. Mutta jos mies on kyllästynyt työhönsä ja on jo etukäteen suunnitellut lopettaa työnsä 62 vuotta täytettyään niin tässä tapauksessa on hänellä oikeus ja kohtuuskin lopettaa työnsä, jos hän voi sen tehdä aineelliselta kannalta katsottuna, ja jos hän on ruumiillisesti ja henkisesti terve, niin hän voi käyttää elämästään kolme ylimääräistä vuotta hyväkseen miten parhaiten itse haluaa.

Otamme tässä esimerkiksi miehen, jonka vuotuinen palkkatulo on ollut keskimäärin $3,300. Tämä henkilö on maksanut palkkaveroa Social Security lain määräämän ajan, joten hän on oikeutettu perimään Social Security maksuja tultuaan lainmääräämään ikään. Täytettyään 65 vuotta hän tulee saamaan $100.00 kuukaudessa Social Securitya, 64 vuotiaana on kuukausimaksu $93.40, 63 vuotta täytettyä on maksu $86.70 ja 62 vuotiaana hän saa $80.00 kuukaudessa.

Social Security osaston laskelmien mukaan miehen keskimäärälnen ikä jälken 65 vuoden on 12 vuotta. Useat elävät vanhemmiksi ja paljon kuolee nuorempanakin. Jos mies jää eläkkeelle 65 vuoden ikäisenä, niin edellistä esimerkkiä seuraten hän saa Social Security'ia $100.00 kuukaudessa ja 12 vuoden ajalla, joka on 144 kuukautta, $14,400. Jos hän menee eläkkeelle 62 vuoden ikäisenä, niin hän tulee saamaan Social Security maksuja $80.00 kuukaudelta 180 kuukauden ajalta, eli yhteensä $14,400. Joka on sama määrä kuin edellinenkin, mutta viimeisessä hänellä oli kolme vuotta aikaa käyttää oman parhaan harkintansa mukaisesti.

Jos hän vetäytyy eläkkeelle 63 vuotta täytettyään, niin hän saa $86.70 kuukaudessa, joka kerrottuna 168 viikolla antaa kokonaissummaksi $14,565. Jos menee eläkkeelle 64 vuoden ikäisenä, niin kuukausimaksu on $93.40. Tämä kerrottuna 156 kuukaudella niin saadaan kokonaissummaksi $14,570.

Kuten edellä olevista voi nähdä, eri-ikäisenä eläkkeelle meno muuttaa kuukauden Social Security maksun määrän ja myöskin koko ajan kuukausien määrän. Pohjana on 12 vuotta, eli 144 kuukautta. Tämä pohja on 65 vuotta täyttäneille. Kun 65 vuoden ikäisen henkilön elämisaikaan lisätään 12 vuotta niin saadaan keskimääräiseksi iäksi 77 vuotta. Näin ollen jos henkilö aloittaa perimään Social Securityä kolme vuotta ennemmin, niin hän on ehtinyt saada 36 maksuosoitusta ennen 65 vuottaan, ja jos hän aloittaa perimään 63 vuotta täytettyään, niin hän on saanut 24 maksuosoitusta ja 64 vuotiaana perimisen aloitettuaan hän on saanut 12 maksuosoitusta en nenkuin hän on ehtinyt 65 vuoden ikäiseksi.

Social Security expertit ovat laskeneet, että 560,000 miestä käyttää hyväkseen 62 vuoden ikäisenä eläkkeelle vetäytymistä hetimiten. He tulevat saamaan ensimmäisen vuoden ajalla $440 miljoonaa dollaria Social Security maksuina. Mutta toiselta puolen tämä lakimuutos antaa työtä nuoremmille miehille, jotka puolestaan maksavat Social Security veroa eläkkeelle menneiden 62 vuotta täyttäneiden puolesta.

Arvid E. Koivisto.

4% Nykyinen korkokanta

The OHIO SAVINGS Association
Founded 1889

515 Euclid at 6th
1866 West 25th Corner Bridge Avenue
3300 Warren in Warren Shopping Ctr.
14033 Cedar Road opposite The May Co.
1507 Golden Gate Plaza on Mayfield

Sotavankien kohtaloita

Münchenin suurkaupungissa toimii yhtymä, jonka tarkoituksena on selvitellä saksalaisten sotavankien kohtaloita toisessa maailmansodassa. Täällä tutkitaan sotavankien teitä ja kokemuksia tieteellisin menetelmin. Kaksikymmentä henkilöä käsittävä tutkijakunta on työskennellyt jo kolmen vuoden ajan johtajanaan professori Maschke, Heidenlbergin yliopiston filosofisen tiedekunnan dekaani. Työn lasketaan valmistuvan noin seitsemässä vuodessa.

Tähän saakka kerätystä materiaalista käy ilmi, että 14 miljoonaa saksalaista oli sotavankeina 9500 leirissä eri puolilla maailmaa. Eniten, eli 5.5 miljoonaa heitä oli USA:ssa, brittiläisessä kansainyhteisössä 3.7 miljoonaa, Neuvostoliitossa 3.5 miljoonaa ja Ranskassa noin 1 miljoona. Aikanaan Saksan puolustusvoimiin kuuluneista noin 1.2 miljoonasta sai surmansa vankeudessa. Tutkijakunnan huoneistossa esilläolevista kartoista voidaan nähdä kaikki leirit — aina Aasian maanosan itäisimmässä kolkassa.

Vaikuttavampia kuin paljaat luvut ovat kuitenkin kuvaukset henkilökohtaisista kohtaloista; on tarkastettava 10,000 konekirjoitusliuskan lisäksi, jotka ovat perustana kokonaisdokumentatiolle, myös 4,500 kertomusta kokemuksista, 200,000 lyhyttä kertomusta, päiväkirjoja ja sotavanlehtiä. Järkyttävimmillä tutkimuksista on nimenä: "Nälkä ja leipä". Tähän dokumenttikokoelmaan kuuluu erään saksalaisen sotavangin runo, joka alkaa "Nälkä on kuin villieläin . . ." Vaikuttavasti kerrotaan miten kunnon miehistä nälän ajamina tuli varkaita, miten alaston toimeentulontuska määräsi koko elämän, kuinka kärsimys ajoi tieltään kaikki muut mielenliikutukset. Hätä ja kauhu puhuu näistä katkeran menneisyyden todistuksista.

Minkävuoksi tämä kaikki on jälleen palautettava ihmisten mieliin, niin voisi kysyä? Prof. Maschke, joka itse joutui olemaan Venäjällä sotavankeudessa aina vuoteen 1953 saakka, vastaa: "Ei tämä ole mikään tilinteko kärsityistä tusiksta. Tehtävämme on suuri arvo tieteelliseltä ja inhimilliseltä kannalta. Kaikki lausunnot ovat nimettömiä ja tietoisesti jättäydymme politiikan ulkopuolelle." Komission työ ei rajoitu vain saksalaisten kohtaloiden esittämiseen; se pyrkii saamaan yhteyden muiden maiden samantapaisten yhtymien kanssa, jollaisia on esim. Ranskassa, Belgiassa ja Alankomaissa.

Historioitsijan tärkein tehtävä on kuitenkin tällä työllä toimittaa kansanoikeuden edustajille aineistoa, jonka perusteella he voivat selvitellä käsityksiä sotavankien kohtelusta. Kaikki työhön osallistuvat katsovat olevansa tieteellisen tutkimuksen ja humanismin palveluksessa.

JUTUSTELUA

Leivästä puutetta kommunistimaissa

Samanaikaisesti kun länsimaissa ponnistellaan elintarvikkeiden ylijäämien sijoittamiseksi maailman kommunistinen osa kärsii niistä puutetta. Vajausta on syntynyt nimenomaan sen johdosta, että Kiina on kärsinyt parina viime vuonna suuria sadonmenetyksiä kuivuuden ja toisaalta tulvien vuoksi ja että Neuvostoliitossakin maataloustuotanto on kokenut takaiskuja. Maidon, voin ja lihan tuotanto ei Euroopankaan kommunistimaissa ole läheskään noussut tarvetta vastaavalle tasolle. Seurauksena tästä on ollut säännöstely ja toisaalta niin korkeat hinnat, että kulutusta on siten rajoitettu.

Perusravinnon puute on johtanut Kiinassa suoranaiseen nälänhätään. Tämän vuoden sadosta odotetaan pelastusta. Tilannetta on jossain määrin helpottanut se, että lännen ylijäämävarastoista on virrannut suuria viljamääriä, nimenomaan Kiinaan. Ostajina ovat olleet myös eräät Euroopan kommunistimaat. Erikoisesti Canada ja Australia ovat tehneet suuria viljakauppoja Kiinaan, jolloin kuitenkin on vaikeuksia valuutan puutteessa suurempiin ostoihin, vaikka tavaraa lännestä olisi enemmänkin saatavissa. Kultareservejään kommunistimaat eivät näytä olevan valmiit käyttämään ainakaan ravintoaineiden ostoihin. Toisaalta Kiinan asemaa vaikeuttaa sekin, että sen oma ulkomaankauppa perustuu suurelta osaltaan maataloustuotteiden ja niiden jalosteiden vientiin.

Mitä länsimaissa oleviin karjataloustuotteiden ylijäämiin tulee, ei liene juuri mahdollisuuksia niiden myymiseksi kommunistileiriin, koska näiden maiden hallitukset ilmeisestikin katsovat, että se on liian kallista tavaraa ulkomailta ostettavaksi. Mitä taasen kasvisrasvoihin tulee, niin kopran, kansainvälisillä markkinoilla tarjonta on ylittänyt kysynnän ja painanut hintoja alas, maapähkinöitä on riittävästi saatavissa, mutta sen sijaan ei soijaa, koskapa sen hinta on ollut nousussa. Tämä johtunee siitä, että Kiina on ollut suurin soijan myyjä, mutta siellä viime vuoden sato oli heikko. On mahdollista, että soijan tuotantoa tullaan muissa maissa lisäämään, jos Kiinan toimitukset arvioidaan tulevaisuudessakin epävarmoiksi.

Mielenkiintoinen kysymys tietysti sinänsä on, mistä loppujen lopuksi johtuu, ettei maailman kommunistiblokki ole pystynyt tuottamaan kansoilleen riittävästi ravintoa, vaikka olettaisi, että tämän tehtävän pitäisi syrjäyttää useimmat muut sinänsä tärkeätkin tavoitteet. Julkisuuteen saatetuista tiedoista päätellen on kylläkin tehty toinen toistaan mittavampia suunnitelmia tilanteen korjaamiseksi. Tulokset eivät kuitenkaan ole vastanneet odotuksia. Siitä on tullut huonoa mainosta kommunismille itselleen.

Amiraalin huumoria

Saarivaltakunnan luotettavista lähteistä kantautuu erään parturin alulle asettama kertomus, jonka mukaan Sir Luis Mbountbatten, Edinburghin prinssi Philipin eno, voidaan pitää humoristisessa näppäryydessä jonkinlaisen ennätyksen saavuttajana.

Kyseellinen parturi kertoi eräänä päivänä tavan mukaan ajaneensa Sir Louisin partaa, jolloin hän samalla oli käyttänyt tilaisuutta hyväkseen ja kertoillut amiraalille oman pikkupoikansa huolista ja murheista. Poika on kovin innostunut laivoihin ja eräänä päivänä hän oli valitellut isälleen parturille, ettei hän koulutiellään sataman kautta kulkiessaan ollut pitkiin aikoihin nähnyt ainoatakaan sotaalusta. Tämän kuultuaan oli amiraali välittömästi ottanut kynän taskustaan ja kyhännyt pienen kirjeen eräälle toiselle amiraalille, joka sillä hetkellä toimi laivasto-osaston komentajana. Kirje oli ollut seuraavan sisältöinen: "Hyvä veli. Täällä Portmouthissa on eräs parturin poika, joka on tyytymätön siihen, ettei satamassa ole ainoatakaan sota-alusta. Ole hyvä ja ryhdy asian vaatimiin toimenpiteisiin, sillä henkeni on hänen isänsä käsissä!"

Laulajatar muistelee

Laulun lahjojen arvioinnissa mielipiteet hyvin usein ovat perin ristiriitaiset. Että kysymys ei suinkaan ole mistään uudesta asiasta, sen todistaa vaikkapa erään aikanaan varsin kuulun englantilaisen laulajattaren vastaikään julkaisema muistelmateos, jossa kerrotaan huvittava pikkutapaus. Laulajatar asusti noihin aikoihin sellaisessa Lontoon kaupunginosassa, jossa monella muullakin aikana kuuluisuudella oli asuntonsa. Eräänä päivänä harjoitellessaan maineikasta aariaa laulajatar kuuli kirjeluukkunsa rapsahtavan. Muuan samassa talossa asuva naapuri oli siitä lykännyt sisälle lappusen, johon oli kirjoitettu: "Ettekö jo viimeinkin voisi lopettaa tuota hirvittävää ulvontaanne? — G. B. Shaw".

Lahja perille, vihdoinkin

Mrs. Kennedy, joka pitää itseään vielä puoleksi ranskattarena, on ottanut sydämelleen Ludvig XIV:nnen George Washingtonille lähettämän lahjan jouduttamisen — olisi jo aikakin! — Valkoiseen taloon. Lahja, suurenmoinen huonekalu- ja seinävaatekokoelma, on kierrellyt suuresta vallankumouksesta lähtien ensin Ranskan, sitten Amerikan rikkailla taiteen kerääjillä. Nyt nämä taideaarteet ovat New Yorkissa tarkoin vartioituina tavallisessa huonekalu-varastossa; niiden omistaja kuuluu olevan suostuvainen Mrs. Kennedyn pyyntöön ja lahjoittanee ne vihdoinkin niiden oikeaan ympäristöön.

ERKKI VAARA:

Riitapukarit

Heidän ensimmäinen tapaamisensa oli unohtunut ajan mereen. Se tapahtui jossakin satamassa.

Antti istui laivan kannella, ankkurikelan vierellä. Ehkä hän ajatteli palkkaansa, ehkä tyttöänsä, ehkä hän ei ajatellut mitään. Hän imeskeli piippuaan. Hän on suuri ja vaalea ja hänellä oli pohjoismaalaisen siniset silmät. Purevan suolainen tuuli oli muuttanut hänen tukkansa niinenväriseksi takuksi.

Satamalaiturilla häntä vastapäätä nojaili Hans makasiinin seinään pureskellen mälliään. Hän oli tumma keskikokoinen. Hänen kasvonsa vaikuttivat väsähtäneiltä. Hänellä oli esiinpistävät poskiluut ja vinot silmät. Hajamielisenä hän oli jäänyt tuijottamaan ankkuria, joka riippui ruosteisena keulassa levien, tervan mönjän peittämänä.

Laivankannella istuskelevaa Anttia eivät laiturilla vetelehtivän miehen piirteet miellyttäneet ollenkaan. Toisen mielestä taas laivassa istuskelevan miehen kasvojen ilme oli pehmeä kuin kissantassu — eikä se miellyttänyt häntä hiukkaakaan.

Järjestelläkseen hieman ajatuksiaan olento irtautui makasiinin seinämältä, käveli horjuvin askelin eteenpäin ja tavaili laivanperään maalattuja kirjaimia: "Aallokko — Helsinki". Hansin suupielet vetäänttyivät halveksivaan hymyyn.

Antti tarkasteli laivankaiteen yli miestä, joka tuijotti hänen laivaansa. Hän huomasi miten mies lähti kädet taskussa laahustamaan poispäin laiturilta. Hän näki miehen kulkevan laivasiltaa ja nousevan erääseen höyrylaivaan. Lippu liehui laivan perässä. Antin sydäntä nuo värit eivät yhtään lämmittäneet. Hän nousi seisomaan, laskeutui arvokkaasti laiturille ja luki laivan nimen: "Altona — Hamburg". Hän irvisti.

*

Toisen kerran he tapasivat pitkän ajan jälkeen lontoolaisessa kapakassa, joka sijaitsee kapean kujan päässä Whitechapelissa. Kirjava ihmisjoukko tungeksi siellä kehnon orkesterin melutessa sakeassa tupakansavussa. Miehet joivat, kumpikin omassa pöydässään, nojaten kyynärpäitään pöytään.

Kun Hans näki Antin maksavan ja lähtevän, nousi hänkin paikaltaan.

Kaapelinmitan neljänneksen päässä toisistaan löntystelivät he hämärältä kujalta toiselle, kunnes vihdoin päätyivät satamaan. Äkkiä kuuli taaempana kulkenut Hans edessään valtavaa melua, kirousten ja voimakkaiden iskujen ääniä kantautui hänen korviinsa. Hans joudutti askeleitaan.

Antti makasi katukivillä. Kolme miestä piti häntä paikoillaan. Lihava raivotar tutki innokkaasti miehen taskuja ja toisella kädellä työnsi vanhaa lakkia hänen suuhunsa.

Hans ei epäröinyt hetkeäkään. Hän oli niitä miehiä, jotka äkkiä kietaisevat ruudullisen nenäliinan nyrkkinsä ympärille voidakseen iskeä kovemmin ja haavoittamatta kättään. Lisäksi hänen käsityksensä oli, että ihmisen kallo on juuri sitä varten, että se lyötäisiin luttuun . . .

Kun Antti vihdoin pääsi hieman oikaisemaan itseään ja sai hengittää, tarkasteli hän toista ja tunsi hänet. Antti ei silti sanonut sanaakaan, ei sitä eikä tätä, ei edes kiitosta . . .

Hans ei myöskään sanonut mitään. Sitten he molemmat pudistelivat itsestään kujan pölyt. Kun poliisi tuli vastaan, hidastivat he vaistomaisesti käyntiään ja astelivat käsikoukkua, niinkuin hilpeitten iltakävelijöiden sopiikin.

Mutta kun heidän käsivartensa satamalaiturilla jälleen irtosivat toisistaan, tuntui kummastakin kuin ei käsi sittenkään olisi ollut ystävän käsi. Aavistamme usein tuollaisten epämääräisten tunteitten olemassaolon, vaikka emme keksi niille nimeä . . .

Antti jäi seisomaan rahtialuksen luokse. Porrassilta oli vedetty pois paikoiltaan. Mutta estepalkit eristivät laivanrungon laiturista. Antti näytti merkkikielellä, että hän voisi lyhyitten nuoratikkaitten avulla kiivetä alas kannelle.

Toinen murahti.

"Niin."

"Niinkö?" kysyi Antti hämmästyneenä.

"Niin", toisti Hans.

Ja hän asetti sormensa tikkaitten tapaan. Mutta Antti sanoi vielä kerran:

"Mitä niin?"

Ja lisäsi tällä kertaa muutaman kysyvän sanan, joita toinen ei kuitenkaan ymmärtänyt.

Tämä puolestaan mumisi sanoja, joita Antti ei ollenkaan käsittänyt. Hän tiesi vain, että toinen osasi sanoa "niin", mutta ei ollut samoja miehiä. Hans huomasi samoin, että toinen sanoi "niin", mutta oli varmasti vieras. Kumpikin tiesi lisäksi, että rahtilaiva "Aallokko" Helsingistä ja rahtilaiva "Altona" Hampurista, eivät olkein tulleet toimeen keskenään.

Hampurilainen, joka ei ymmärtänyt, mistä oli kysymys, luulee että hänestä tehdään pilaa. Helsingistä kotoisin oleva merimies, joka ei ymmärrä asiaa, kiivastuu.

Antti kävi kärsimättömäksi, kohautti olkapäitään ja virnuili hämillään. Toinen irvisti ja yhtäkkiä hän sysäsi Anttia niin voimakkaasti, että tämä putosi laivan ja laiturin väliin ja pikimusta vesi nieli hänet. Hans kuuli vielä miten ruumis kolahteli laivaa vasten, ja sitten hän juoksi paikalta.

Kun he tapasivat kolmannen kerran, tapahtui se eräässä hätäsatamassa. "Aallokko" oli paluumatkalla Brasiliasta tuoden kahvia kotimaahansa. "Altona" oli hakenut Norjasta suuren lastin kaivospölkkyjä Ruhrin kivihiilikaivosten tarpeisiin.

Antwerpenin satamassa kai se tapahtui. Hans oli eräänä iltana paluumatkalla laivaan. Iltana tai aamuna? Oli säkkipimeää ja tuiskutti ankarasti. Oli niin kylmä, että nousuvesi jähmettyi paikoilleen.

Hans kulki siis alustaan kohti, kun hän yhtäkkiä kuuli lyhyen vihellyksen. Hän kääntyi järkkymättömänä kuin taistelulaiva ja huomasi lähenevän varjon, jonka hän varmaan jo kerran aikaisemmin oli kohdannut. Ääni puhutteli häntä:

"Von Hamburg . . .?"

Hän vastasi: "Jawohl".

Ääni jatkoi: "Aallokko . . .?"

Ja Hans sai iskun vatsaansa, joka tuntui aivan kuin torpeedon täysosumalta, sillä vatsa on merimiehen arka kohta. Hän hoiperteli muutaman askeleen ja romahti selälleen veteen. Antti käveli tiehensä. Hän oli kostanut ja oli tyytyväinen.

*

Ei ole pitkääkään aikaa kulunut siitä, kun he tapasivat neljännen kerran. Keskellä merta, jossakin Pohjanlahden kolkassa.

Hans seisoi selkä suorana laivan perässä ja hänen kätensä loivat tiukasti puristuneet peräsimeen. Hän teki matkaa "avisossa", aivan kirotun avuttomassa pähkinänkuoressa. Aluksessa oli haavoittuneita, jotka makasivat poikittain laivasillalla ja toisia miehiä, jotka pysyttelivät vanttien läheisyydessä kiväärit kouraan puristettuina. Ja oli miehiä, jotka olivat kumartuneet ilmatorjuntatykkien ääreen, joiden pitkät putket suuntautuivat taivaalle uhaten vihollisen jyriseviä lentokoneita.

Päällikkö oli sanonut Hansille: "Onko selvä. Sinä et väisty paikaltasi, aliperämies!"

Antti istui selkä päin ohjaajanhyttiä, tähystäen konekiväärin takaa etäisyyteen, alas, ylös.

Äkkiä hän kuuli ohjaajan äänen:

"Nyt syöksymme ja pudotamme pommit . . . sinä annat paukkua . . . onko selvä?"

Antti vastasi: "Selvä on."

Hänen kurkkuaan kuivasi ja hänellä oli outo tunne kaikissa jäsenissä ja vatsanpohjassa. Oli kuin hän olisi pyörinyt huimaa vauhtia. Alapuolellaan hän erotti laivan kannen, jota kone melkein pyyhkäisi lentäessään sen yli. Hän tarttui konekivääriinsä ja antoi sen soida. Luodit näyttivät kimpoavan takaisin. Verivirta tulvahti hänen kasvoilleen ja hänen viimeinen ajatuksensa oli, että hän oli varmaankin kuollut.

"Aivan niin . . ."

Hansin täytyi sulkea silmänsä. Hänestä tuntui kuin meri tai taivas olisi auennut ja aikoisi niellä hänen laivansa miehiä ja rottia myöten. Luodit vinkuivat hänen korvissaan. Veri virtasi jo hänen kasvoilleen ja hän oli varma, että hän oli kuollut.

Ja he tapasivat vielä kerran . . .

Antin ja Hansin kasvonpiirteet olivat muuttuneet teräviksi ja heidän sulkeutunut ilmeensä osoittaa, että he kuuluvat ihmisiin, jotka ovat paljon mietiskelleet tai joutuneet elämässään kärsimään, mikä kuitenkin merkitsee usein aivan samaa.

Tällä kertaa he ovat saman laivan kannella, suuren uuden rahtilaivan, joka juuri nostaa ankkurinsa. Kapteeni tulee ja määrää heille yhteisen työn. Toinen käyttää ankkurikelaa ja toinen huolehtii ankkuriketjusta.

Eivät he vieläkään ymmärrä toisiaan oikein hyvin. He katselevat kyräillen ja heidän sieraimensa värähtelevät kuin he millä hetkellä hyvänsä aikoisivat karahtaa toistensa kurkkuun . . .

Mutta silloin kantautuu heidän korviinsa kapteenin vihellys terävänä, kimeänä ja kärsimättömänä.

Ja me tapaamme heidät jälleen. Näemme kaksi leveätä selkää hitaasti hälvenevän savun keskellä, kaksosilta vaikuttavat miehet, jotka ovat kumartuneet narahtelevan ankkuriketjun puoleen selvitellen solmukohtia ja vinkuen ja ryskyen kulkee ketju eteenpäin. Ankkuri kiertyy ylöspäin ja kumeasti kolahdellen se pysähtyy paikalleen.

En muista enää, missä satamassa tämä tapahtui, ja mitä lopuksi seurasi. Mutta varmasti tiedän, että laivan nimi oli "Toveruus" ja että silloin vallitsi harvinaisen kaunis sää.

NEW YORK CITY

WILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, on tavattavissa kello 1:00—4:30 kaikkina arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL Osaston huoneessa (227 E. 84th St., Room 5), johon puhelin on RE 7-4155.

WAGNER 84 ÄÄNELLÄ 1 VASTAAN

Pormestari Robert F. Wagner sai senaattori Herbert H. Lehmanin johtaman demokraattien Tammany Hall joukkoa vastustavan ryhmän kannatuksen. Wagneria äänesti 84 ja yksi vastusti.

Wagnerin valitsi Governing Committee of the New York Democratic Voters. Tämän päätöksen jälkeen useita tuhansia vaalitaistelijoita lähetetään jokaiseen kaupungin osaan. Tämän komitean hyväksymä vaalilista on: Wagner-Screvane-Beam.

Vaalitaistelijat käyvät jokaisen äänestäjän luona, kooten nimiä viraliista nimitystä varten. Nimet täytyy olla vaalilautakunnalla elokuun 8 päivänä. Nimitysvaalit ovat syyskuun 7 päivä.

PANKKIROSVOUS $15,515

Viime tiistaina tunkeutui rosvo Broadway Savings Bankin konttoriin 250 West 23 St. Hänellä oli paperinen kantopussi ja revolveri. Rosvo työnsi pussin kasoorin luukusta sisään ja sanoi: "Pane rahat tähän, tai muuten ammun pääsi mäsäksi." Kasoori työnsi rahat pussiin. Rosvo meni toisen kasoorin luokse ja teki saman tempun. Saatuaan rahat hän heitti savupommin auttaakseen pakoaan. Pian olivat pankin vartijat ja poliisit rosvojen kintereillä ja saavuttivat rosvot ja ampuivat yhden kuoliaaksi ja haavoittivat toista. Henkensä menettänyt rosvo oli Lawrence Williams, talosta 317 West 33 St., vankina olevan nimi on James R. James, talosta 452 West 22nd St. Rahat saatiin rosvoilta. Yksi pankkivirkailijakin loukkaantui.

UUSI MADISON SQUARE GARDEN

Uusi Madison Square Garden rakennetaan Pennsylvanian rautatieaseman taakse ja se tulee maksamaan viisikymmentä miljoonaa dollaria ja valmistuu ennen New Yorkin Maailmannäyttelyä v. 1964. Rakennus tulee valtavien teräskannattajien päälle, että ratapiha jää edelleen käytettäväksi. Siihen tulee urheiluarena, nyrkkeilyym. suuria kilpailuja varten ja on tilaa 25,000 katsojalle. Lisäksi edustajakokoussaleja, ravintoloita ja hotelli sijoitetaan samaan rakennukseen. Autovajaan tulee tilaa 3,000 autolle.

Nykyinen Madison Square Garden on 50 katu ja Kahdeksas ave. varrella ja se rakennettiin 35 vuotta sitten, mutta on vanhanaikainen eikä siis vastaa nykyajan vaatimuksia. Uusi rakennetaan Kahdeksas ave. 31 ja 33 katujen väliselle alueelle.

Täten siis toisen suuren aseman viereen nousee maailman merkillisimpiä rakennuksia. Grand Central aseman taakse rakennetaan parhaillaan 51 kerroksistä rakennusta.

WEISS EROITETTU

Joseph R. Weiss, kouluhallituksen apulaispäällikkö eroitettiin toimestaan ilman palkkaa siksi aikaa, kun syytteet häntä vastaan on todistettu tai kumottu. Weiss joutuu ensiksi kouluhallituksen eteen, joka päättää onko syytteet tosia ja jos on, niin eroitus on lopullinen. Ellei syytteitä voida todeta, niin Weiss saa paikkansa takaisin ja palkan eroitusajaltakin. Hänen vuosipalkkansa on $26,000. Pormestari Wagner vaati Weissin eroittamista joku aika sitten.

SUBWAY MATKUSTAJIA 20 MILJOONAA ENEMMÄN

The Transit Authority, joka hoitaa New Yorkin Subway, katuvaunu- ja bussisysteemin, julkaisi vuotuisen raporttinsa joka päättyi kesäkuun 30 päivään. Selostuksessa sanotaan, että Subway matkustajien luku lisääntyi 20 miljonalla matkustajalla. Tulot lisääntyivät ajomaksuista $3,023,934 vuodella 1960.

Yhtenä syynä matkustajien lisäykseen sanotaan olleen se, että autoilutungos on lisääntynyt niin paljon, että autoilijat jättävät autonsa subwayn pääte-asemien lähelle ja jatkavat matkaa subway junissa. Toisena matkustajien lisääntymisenä mainitaan subway kulkuneuvojen uudenaikaistuminen.

Subway matkustajien luku vuoden 1960 ajalla oli 1,795,031,964, jotka maksoivat 15 sentin kyytimaksuina $270,620,675. Edellisen vuoden tulot olivat $267,596,741 ja osoittaa lähes puolentoista prosentin lisäystä vuoden tuloihin.

Rabid Transit Lines (Bus Lines) tulot lisääntyivät $2,800,154,

NIGERIAN PÄÄMINISTERI

Sir Abubaker Tafawa Balewa, Nigerian pääministeri Länsi-Afrikasta saapui Idlewild kentälle ja saatettiin pääministerille kuuluvan kunniasaattueen mukana Waldorf Astoriaan. Pääministeriä vastaanottamassa oli Yhdysvaltain protokollasihteeri Duke. Maailmannäyttelyviraston edustajat kävivät iltapäivällä tervehtimässä ja saivat tiedon, että Nigeria lähettää tuotteitaan Maailmannäytelyyn v. 1964.

Pääministeri Balewa lähti Washingtoniin valtioviraston päämiesten puheille. Hänen matkatavaroittensa joukossa oli mm. 375 paunaa painava elefantin hammas, jonka hän vei lahjana presidentti Kennedylle.

VANHAN PIANISTIN HYPPY

Victor Wittgenstein, tunnettu konserttipianisti, 75 vuoden ikäinen talosta 260 West 72nd St., putosi taikka hyppäsi asuntonsa ikkunasta 12 kerroksesta. Hän asui yksinään, oli saanut sydänkohtauksen joku aika sitten ja oli sairaalloinen. Hän on viettänyt viimeisen viikonlopun tuttavanäyttelijäin Alfred Lunt ja Lynn Fountainen kesähuvilalla, Conn. valtiossa. Häneltä jäi kaksi veljeä, molemmat Louisvillessä, Ky.

N.Y. VALTIO VASTUSTAA VANHOJEN LÄÄKINTÄHOMMAA

Pormestari Wagner syytti New Yorkin valtiota siitä, että valtion hallitus vaikeuttaa Yhdysvaltain hallituksen ohjelmaa, koskien vanhuksien lääkintäapua ja siten aiheuttaa New Yorkin kaupungille ylimääräisiä menoja.

Wagner kirjoitti asiasta senaattori Pat. McNamaralle (d-Mich.), joka toimii senaatin vanhuksien avustuskomitessa. Hän sanoi New Yorkin kaupungin maksavan vuosittain $72 miljoonaa vanhuksien lääkintäavustuksiin, josta $46½ miljoonaa niille vanhuksille, jotka eivät saa yhteiskuntaturvalain määräämää avustusta ja $25½ miljoonaa niille ,jotka saavat S.S. avustusta.

Rockefellerin johtama valtion hallitus on laatinut 8 pykäläisen ohjelman, joka tähtää siihen, että kaikki ne vanhukset, joille annettaisiin lääkintäapua, tulee luokitella avustettavien luokkaan.

SOTA KYYHKYSIÄ VASTAAN

Täällä on kehitymässä sota kyyhkysiä vastaan, siihen viittaa sekin, että Mount Sinai sairaalan lääkärit ovat kieltäneet sairaalan työläisiä ruokkimasta kyyhkysiä. Syynä tähän kieltoon on se, että kaupungin kyyhkyset ovat luokiteltu taudin basillien levittäjiksi. Kyyhkyset levittävät useita hyvin vaarallisia taudin basilleja ja ovat vaarallisia ihmisille.

Tri M. L. Littman ja tri S. Stanley Scheierson, kumpikin Mt. Sinai sairaalan lääkäreitä ja tutkijoita, sanovat kyyhkysten levittävän leukemiaa, "Hodgings disease" tai "lymphoma" nimellä tunnettuja tauteja. Suuria kyyhkysparvia lentelee kaupungin yllä ja monet ruokkivat niitä ollenkaan tietämättä, miten vaarallisia tautien levittäjiä nuo linnut ovat. — W. H.

Lantana, Florida

Turistiklubin kuukausikokous

oli heinäk. 18 p. Puheenjohtajana toimi Aug. Kangas. Edellisen kokouksen pöytäkirjan luki Leonard Fagerlund, joka hyväksyttiin. Tilit esitti Oscar Haynes, jotka tilintarkastajain päätösten perusteella hyväksyttiin. Oscar Haynes on rahastonkirjuri ja myös rahastonhoitaja kesän aikana. Rahastonhoitaja Mrs. Saari on lomalla. Hyvin olivat kuukauden hommat menneet, kun tuli voittoakin hieman. Olihan meillä ne suuret juhannusjuhlatkin tällä ajalla ja sepä taisi auttaa. Ravintola ja huvitoimikunta saivat suuret aploodit hyvin tehdystä työstä.

Uusi jäsen oli Robert Dairs, Gardner, Mass. Sairaskomitea oli käynyt katsomassa Gabriel Leinoa, Maria Juustista, Matti Ristimäkeä ja Einar Wickholmia. Kaksi viimeistä ovat jo melkein terveitä. Toivomme Gabriel Leinolle ja Maria Juustiselle pikaista parantumista.

Valittiin uudet virkailijat:

Huvitoimikuntaan Mr. ja Mrs. John Äijälä ja Mr. ja Mrs. Alex Niemi, keittiöön Mrs. Ella Haynes, Mr. ja Mrs. Evert Kivinen ja John Friis, talonmieheksi entinen Mr. Wetterhoff. William Kyrö, joka on uusi radiokuuluttajamme pois menneen Aino Carlsonin tilalla, pyysi jäseniä lähettämään ilmoituksiaan postitse hänelle sekä liikkeissä käydessämme mainita ilmoituksen kuulleen radiosta.

Aug. Kangas antoi juhannusjuhlatoimikunnan puolesta tilityksen juhlasta. Hyvin kaikki meni ja rahaakin tuli. Siis kiitos teille hommaajille.

Sunnuntaina,

heinäk. 23 päivän ohjelma Turistiklubilla oli John Äijälän hankkima ja hyvä se olikin. Esitettiin vieraat, joita oli Suomesta astit Onni Kohijoki, Urjala, rouva ja neiti Vihantavaara Helsingistä, Fanny ja Hannes Wseko, Detroit, Mich., Helen Mattila, New Port Richey, Fla.

Onni Kohijoki on Mrs. Siiri Talaksen sisarenpoika, Mrs. ja Miss Vihantavaara vierailevat Matti ja Selma Ristimäellä Lantanassa. Toivomme teille hupaisaa vierailua.

Ohjelma alkoi Toivo Minkkisen hanurin soitolla, laulua Saimi Suvanen, säesti miehensä Oscar Suvanen, runo Elsie Rautio, soittoa hanurilla John Koivuniemi, runo Siiri Talas. John Äijälä kertoi Massan kesäjuhlien erikoisuuksista: Mr. Sulkasen puhe, suurenmoiset urheilukilpailut sekä näytöskappale Huutokauppa. Mr. ja Mrs. John Äijälä nim. tulivat juuri kotiin Fitchburgista, Mass., jossa ottivat osaa juhliin. Lopuksi esitti Wm. Kyrö ihanalla Hi-Fi-levysoittimella "Hevoshuijari"-operetin.

Mrs. August Halmeelle

kävi ikävästi, kun tukkaa kammatessaan meni oikea käsi pois sijoiltaan olkapäästä. Täytyi turvautua lääkärinapuun ja nyt on Hulda jonkun päivän sairaalassa parantumassa. Kovasti paljon kipua tuottava sattuma, varsinkin sellaiselle, jota reumatismi on runnellut vuosikymmeniä. Pikaista parannusta toivomme. — Aino K.

Kirkollisia uutisia

WORCESTER, MASS.

Luterilaisessa kirkossa on sunnuntaina 30 p. jumalanpalvelus klo 9:30 ap. Leicesteriläisten toimesta on piknekki ompeluseuran hyväksi Leicesterissä, Mass. Mr. ja Mrs. Joseph Hyvä tarjoilu. Ohjelmaa. Pastori Petersonin luona alkaen klo 1:30 ip. Viljo Heiman puhuu. Tilaisuus saunassa käyntiin ja uimiseen. Tervetuloa mukaan! — V. H.

BROOKLYN, CONN.

Sunnuntaina 6 p. on piknekki luterilaisen seurakunnan diakoonien toimesta Mr. ja Mrs. George Andersonin luona. Tarjoilu alkaa klo 12 p. ja ohjelma klo 2 ip. Pastori Viljo Heiman puhuu. Myös muuta ohjelmaa on. Siellä on hyvä viettää sunnuntai-iltapäivä. — V. H.

SOUTH PARIS, MAINE

Trinity Lutheran kirkossa sunnuntaina, t.k. 30 p. engl.-kiel. jumalanpalvelus on klo 9 aamulla. Seurakuntapiirin piknekki, joka pidetään Andrew Hawkinsin joenranta puistossa West Parisissa, alkaa klo 11:30 ap. piknekkiaterialla johon jokaista pyydetään tuomaan jotakin syötävää, kahvia ja mietojuomia on saatavana paikalla. Ohjelma alkaa klo 1:30 ip. Paikka on tien 219 varrella Greenwoodiin mennessä; tarkatkaa nuolia sen lähettyvillä. Kaikki eroituksetta kutsuttu mukaan. Sateen sattuessa kokoonnutaan Trinity kirkon suojiin.

Suomenkiel. naisten Maria Kerho toimeenpanee myyjäiset seurak. muistorahaston hyväksi lauant. elok. 12 p. ja pidetään kirkon pihamaalla. Kaikenlaista tavaraa, uutta ja käytettyä, "mitä vain ja vaikka kuinka paljon", otetaan mielihyvin vastaan nyt jo, ja haetaan kun ilmoitatte pappilaan. Myöhemmin enemmän. — E. A. K.

HARRISON, MAINE

Christ Lutheran kirkossa sunnuntaina, heinäk. 30 p. engl.-kiel. jumalanpalvelus pidetään klo 11 ap. Tervetuloa!

Keskiv. elok. 2 p. seurakunnan naisten yhteinen kokous klo 7:30 ill. kirkon alasalissa. On keskusteluaihe, kokouksen pito, ja lopuksi kahvintarjoilu jonka valmistavat Mrs. Harold Peterson ja Miss Mabel Qualey. Kaikki mukaan.

Seurakuntapiirin piknekki on ensi pyhänä West Parisissa, alkaen klo 11:30 ap. Katsokaa lähemmin South Parisin seurak. ilmoituksesta. - E. A. K.

HEBRON, MAINE

Ev.-lut. seurakunta kutsuu kaikkia osallistumaan seurakuntapiirin piknekkiin ensi pyhänä, t.k. 30 p. joka pidetään Andrew Hawkinsin jokiranta puistossa West Parisissa. Katsokaa läh. South Parisin ilmoituksesta. Tervetuloa! — E. A. K.

KIRJEENVAIHTOON

haluaa 45-vuotias yksinäinen leski vapaitten mieshenkilöiden kanssa.

Arv. vastaukset osoitteella:

MRS. KERTTU HAKALA,
Box 277
Marathon, Ont., Canada.

HUOMIOON!

Suuri valikoima kirjoja juuri saapunut Suomesta.

"Kaksi Aarretta, Neljätoista Kuolemaa	Peter Eton ja James Leasor	— $3.50
"Atlantin Valli Murtuu"	Cornelius Ryan	— $4.25
"Miekka ja Veitsi"	Frank G. Slaughter	— $3.25
"Neitsyt Pariisissa"	Elaine Dundy	— $3.50
"Kokemukset"	Helvi Erjakka	— $3.25
"Suoraan Paratiisiin"	Marek Hlasko	— $3.25
"Laiska Ethel"	Ernest K. Gann	— $3.50
"Lorena"	Frank G. Slaughter	— $3.25
"Angelika"	Sergeanne Golon	— $4.50
"Aatteen Paimenpojat"	Lauri Lassinpelto	— $3.25
"Kannaksen Lapsia"	Niilo Lauttamus	— $3.25
"Suomi Toisessa Maailmansodassa"	Charles Leonard Lundin	— $4.50
"Hakaristin Varjo"	Wilfrid Schilling	— $3.50
"Totuus On Armoton"	Mauri Sariola	— $3.50
"Täällä Pohjantähden Alla" I osa	Waino Linna	— $4.50
"Täällä Pohjantähden Alla" II osa	Waino Linna	— $4.50
"Pikkukaupunki"	Sherwood Anderson	— $3.00
"Kuolema Noutaa Arkkipiispan"	Willa Canther	— $3.50
"Punainen Kunniamerkki"	Stephen Crane	— $2.75
"Naisen Muotokuva"	Henry James	— $4.25
"Elämä Metsässä"	Henry David Thoreau	— $3.00
"Seitsenpäätyinen Talo"	Nathaniel Hawthorne	— $3.25
"Kahvila Taivasten Valtakunta"	Francaise Mollet Jaris	— $3.50
"Kristallitalo"	Hans Kades	— $4.25
"Prinsessa Karkuteillä"	Vaughan Wilkins	— $3.00
"Ikuisilla Niityillä" kovissa kansissa	Siippainen	— $3.00
"Ikuisilla Niityillä" paperikansissa	Siippainen	— $2.50
"Tarinaniskijä" kovissa kansissa	Siippainen	— $2.50
"Tarinaniskijä" paperikansissa	Siippainen	— $2.00
"Tiberius Oli Rakkauteni" 309 siv., sid.	Elisabeth Dored	— $3.50
"Tuulinen Paikka" 309 siv., sid.	Mauno Arjavirta	— $3.25
"— ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi" 300 siv., sid.	Heimo Lami	— $3.25
"Tytti Ja Rakkaus" 171 siv., sid.	Liisa Vuoristo	— $1.95
"Ensimmäisen Maailmansodan Voittajat ja Suomi" 270 siv., sid.	Juhani Paasivirta	— $3.25

Tilatkaa ylläolevat kirjat

RAIVAAJAN KIRJAKAUPASTA

48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

Terveisiä Suomesta!

Hyvää huomenta, terveisiä Suomesta
Kaikki siellä hyvin voivat
Näin meille tarinoivat.
Kesä Suomen kaunein — verraton, —
Siel' niityt, maisemat. ihanat on.
Kukkien runsaus iloa luo,
Omaiset rakkauttaan meille suo.

JULIA PAAPPANEN,
IMPI KARVINEN,

Quincy, Mass.
heinäkuun 26 pnä, 1961.

SAVE ON WEEKEND FOOD SHOPPING!

First National Stores

WE GIVE S&H GREEN STAMPS

Week-End Meat Specials!

FRYERS or BROILERS – 2½ to 3½ LB Avg. – Ready to Cook – Value Priced!

CHICKENS	Cut-up LB 27c	Whole LB	23c
Smoked Butts	BONELESS – Delicious Eating	LB	59c
Armour Ham	"HAM WHAT AM" Hickory Smoked – Fully Cooked	3 LB CAN	$3.29
Canned Chicken	FINAST – Excellent for Fricassee	4¼ LB CAN	$1.19
Steak	Tendernived – Heavy Steer Beef	LB	99c

Fresh Produce Specials!

Orchard-Sweet, Bursting with Juice and Flavor – Now at Peak of Goodness

PEACHES	FREESTONE	4 LBS	49c
Blueberries	TRU-BLU – Plump, Large and Luscious	PT BASKET	29c
Watermelons	A Satisfying Cooler – Red Ripe, Full of Juice	LB	5c
Green Peppers	Fresh, Sweet, Plump, Just Right for Salads	2 LBS	29c

Same Low Self-Service Prices in All Stores in This Vicinity – (We Reserve the Right to Limit Quantities)

HUNDREDS OF BONUS STAMPS!

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS
When You Purchase 2 - 15½ oz CANS
Chef Boy-Ar-Dee Spaghetti
With Cheese & Tomato Sauce
WITH THIS COUPON
Good Through Sat., July 29

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS
When You Purchase 2 - 1 LB PKGS
FINAST ELBOW MACARONI
or Thin Spaghetti
WITH THIS COUPON
Good Through Sat., July 29

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS
When You Purchase a REG PKG
FINAST BROWNIES
WITH THIS COUPON
Good Through Sat., July 29

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS
When You Purchase a 1 LB LOAF
Betty Alden
CRACKED WHEAT BREAD
WITH THIS COUPON
Good Through Sat., July 29

No Coupon Needed on Items Below

BUY ALL YOU WANT!

100 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a COLONIAL MASTER SMOKED SHOULDER

50 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a 6 oz PKG NEPCO PASTROMI

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a 1 LB PKG FINAST SKINLESS FRANKFORTS

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a 1 LB PKG Rothmund Dutchman Pork Sausage

100 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a 10½ oz JAR DENNIS BONED CHICKEN

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a 2 LB 3 oz CAN VANISH - Sanitary Cleaner

50 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a FINAST CHERRY PIE

50 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a QT CTN FINAST SHERBET – Deluxe

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a 6¼ oz PKG PILLSBURY AuGratin POTATOES

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a PT CTN FINAST SHERBET – Deluxe

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a QT BOT KOSHER DILL PICKLES - Whole

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a 1 LB 1UB "YOR GARDEN" Frozen Peach Halves

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a 4½ oz CAN TINY SHRIMP - Fancy, Cleaned

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a 9 oz PKG Frozen TASTE O'SEA HADDOCK DINNER

25 EXTRA S&H GREEN STAMPS When You Purchase a 6¼ oz PKG CAIN'S POTATO CHIPS

First National Stores

WE GIVE S&H GREEN STAMPS

Massachusettsin sää: — Tänään aurinkoista. Lämpömäärä noin 83 astetta. Selkeää yöllä ja myöskin huomenna.

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

— Arthur Nurmi rupesi voimaan pahoin tänä aamuna ollessaan ostoksilla osuuskaupassa, josta hänet vietiin Burbankin sairaalaan.

— Mrs. Roosa Hallfors lensi Suomeen eilisiltana Bostonista Pan American lentolinjan suihkukoneella Lontooseen ja sieltä Finnairin koneella Helsinkiin. Mrs. Hallfors viipyy Suomessa kuukauden päivät, palaten takaisin elokuun 24 päivänä.

— Mr. ja Mrs. Fred Fislaakin (äiti Helvi Kostian) perheeseen syntyi uusi perillinen eilen Burbankin sairaalassa.

— Mrs. Cecilia C. Lämsä Westminsteristä on mm. valittu opettajaksi Templetonin kouluun.

— Äskettäin nimitetty Traffic Study Komitea kokoontuu ensi kerran Hotel Raymondissa ensi maanantaina, tiedoittaa pormestari Bourque.

TERVETULLUT LÖYTÖ MENI SIVU KUIVAN SUUN

Leominsterin maantietyöläinen löysi viime tiistaina, varsin kuumana päivänä, täysinäisen 15 gallonan oluttynnörin Lancaster-kadulta, läheltä Lancasterin rajaa, johon se nähtävästi oli pudonnut kuorma-autosta. Mutta löytäjä, Wm. McLaughlin, menetti mahdollisuuden kostuttaa kuumuuden kuivaamaa suutaan tiedoitettuaan löydöstään poliisille ja annettuaan tynnörin heidän hoitoonsa siinä tarkoituksessa, että sille etsitään omistaja.

UUTISILMOITUKSIA

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635. Aina palveluksessanne

3 huoneen HUONEISTO vuokrattavana. Soittakaa puh. 2-9112 tai tiedustelkaa Park Pharmacysta, 833 Main St., Fitchburg.

HALUTAAN NAINEN auttamaan taloustöissä 1 päivänä viikossa. Kyyti järjestetään tarvittaessa. Puhelin DI 2-5294.

MYYTÄVÄNÄ miesten uusia kenkiä ja kalosseja. Myös korjataan kenkiä. City Shoe Repairing, 831 Main Street, Fitchburg, Mass.

HAZEL ST. SAUNA avoinna perjantaisin klo 2 ip.—10 illalla, lauantaisin klo 10 ap. klo 12 yöllä, sunnuntaisin klo 8 ap.—klo 12 päivällä. Heimo Lappalainen, omistaja, 50 Hazel St., Fitchburg, Mass.

SUOMALAINEN SAUNA, 348 Elm St. Saunamme on auki torstaina klo 4—10, perjantaina 2—11, lauantaina 10 ap.—12 illalla, sunnuntaisin 9—12 aamupäivällä. Puh. DI 2-5514.
Esta ja Arvo Arjanen, omist.

— KIINTEISTÖJÄ —
Osto tai myynti — Ottakaa yhteys Kiinteistövälittäjä
PAUL W. HANSLIN
REALTOR
7 Scott Road, Fitchburg, Mass.
DIamond 2-7992
Myös suomalaisia äänilevyjä ja aikakauslehtiä — pyytäkää luettelo.

T. L. McCORMICK
MUUTTOTYÖTÄ
Paikallista ja pitkänmatkan trokiajoa
Tel. DI 2-1745
27 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

SAWYER
FUNERAL HOME
RODNEY M. LIVERSAGE
hautaustoimiston johtaja
Tel. DI 5-4324
12 Brook St. Fitchburg

KIINTEISTÖJEN MYYJÄT seuraavat tarkkaan Raivaajan palstoja, joten Sinun kannattaa ilmoittaa ostohalustasi lehdessämme.

Crocker Co. ja unio tehneet sopimuksen

Kolmipäiväinen neuvottelu Crocker Burbank Companyn ja Paperityöläisten unionin kanssa johti sopimukseen palkkakysymyksessä tuntityöläisille.

Uusi kaksivuotinen sopimus ottaa nykyisen elokuun alussa loppuvan sopimuksen paikan. Uuden sopimuksen mukaan komppania maksaa kaikkien työläisten vakuutukset, kuuluen niihin myös vanhuuttaan työstä eronneiden vakuutusmaksut vähintäin 15 vuotta yhtiössä työssä olleille.

Iltapäivävuorolla olevien palkkaa korotettiin sentillä ja kello 11 kello 7 aamulla työskentelevien kahdella sentillä tunnille. Myöskin sisältyy sopimukseen useita muutoksia seniority-oikeuksien suhteen elokuun alusta lähtien.

Unio suostui tuntipalkkalaisten palkan korotukseen seitsemällä sentillä tunnille heinäkuun 30. päivästä 1962 lähtien.

Yhtiön ja union johtajat ovat tyytyväisiä sopimukseen. Henry Hedblom, AFL-CIO lokaalin 372 presidentti, on sanonut sopimuksen "erittäin hyväksi" ja sitä laadittaessa oli yhtiön johto "erittäin co-operatiivinen", hän on maininnut.

Arthur Bennett, Jr., yhtiön henkilökunnan johtaja on sanonut: "Uusi sopimus on yhdenmukainen yhtiön tahdon kanssa hyvien suhteiden ylläpitämiseksi yhtiön ja työläisten välillä".

Jätteiden korjaussopimus uusitaan

Fitchburgin jätteiden keräyssopimus tehtänee uuden yhtiön kanssa ensi kerran moneen vuoteen, on pormestari Bourque sanonut.

Vuodesta 1935 lähtien Joseph E. Smith, Princeton-tien varrella sijaitsevan sikalan omistaja, on pitänyt sopimuksen hallussaan. Pormestari sanoo saaneensa tietoja kahden muun yhtiön halusta tehdä sopimus jätteiden keräyksestä ja tekevät nämä tarjouksensa aikananaan.

Smith on esittänyt $75,000 tarjouksen, minkä Terveyslautakunta on hylännyt. Tarjous oli $15,000 korkeampi viime vuoden sopimusta. Smith selittää "kustannusten lisääntyneen, työläisten saanti on vaikeampaa, jotapaitsi hänen on hankittava enemmän välineitä."

Kaupungin virkakunnan mielestä jätteiden keräys jo ennestään on ollut ylen kallista viimeisinä vuosina. Suuri menoerä pakottaa virkailijoiden harkitsemaan sopimuksen tekoa sekä uusia menetelmiä keräyksen toimituksessa.

TANSSIT
Sovittajan huvilalla
Rutlandissa,
Lauantaina heinäk. 29 pnä
TUKKIPOJAT YHTYE SOITTAA
Ravintola ensiluokkainen
TERVETULOA!

"SPOT" TANSSIT
ASHBYN MAJALLA
Lauantaina heinäkuun 29 pnä
Rudy Nesmanin Orkesteri soittaa
TERVETULOA!

TANSSIT
Finland Camps,
EAST RINDGE, N. H.
Joka lauantai-ilta alkaen kello 8 illalla.
Moonshots soittavat
TERVETULOA JOUKOLLA!

BOSK *HAUTAUSKOTI*
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli — Yksityinen parkkauspaikka

MILL REMNANT SHOP
KAIKENLAISIA KANKAITA TEHTAAN HINNOILLA
Tel. DI 3-4402
454 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.

Hetkinen oululaisten vieraiden parissa

— Me olemme Oulusta, joka on sotien jälkeen väkiluvultaan suunnilleen kaksinkertaistunut. Oulun asukasluku nyt ylittää 60,000. Tähän on tietysti vaikuttanut se, että sotien jälkeen on maan väestöä siirtynyt asutuskeskuksiin, kuin myös sekin, että Ouluun on perustettu huomattavia teollisuuslaitoksia. Aineellisen edistyksen lisäksi meillä nyt on myös oma yliopisto, maan kolmas, jossa on humanistinen, teknillinen ja lääketieteellinen osasto. Kun oululaiset ovat tunnetusti nurkkapatriootteja, niin heille nyt avautuu tilaisuus syntyä Oulussa, kasvaa Oulussa, tehdä elämäntyönsä Oulussa ja kuolla Oulussa. Oulussa on kolme satamaa vientiä ja tuontia varten. Viime talvena satamamme olivat suljettuina jäiden vuoksi ainoastaan kaksi kuukautta, josta huomataan, että satama antaa runsaasti työtä oululaisille. Usein käy niin, että täytyy hankkia työvoimaa maaseuduilta. Mainita ansaitsee, että Pateniemessä oli kerran 28 laivaa odottamassa purkajia ja lastaajia.

Näin kertoi meille Kurt Nordlund, joka puolisonsa Toinin kanssa kävi toimitaloomme tutustumassa.

Mrs. Nordlund jatkoi selostusta:

— Meillä Oulussa on Pohjois-Suomen sädehoitolaitos ja useita sairaaloita, myös sairaanhoitaja- ja terveyssisaropisto, teknillinen opisto sekä tyttöjen ja poikien ammattikoulut.

Mr. Nordlund sieppasi sanan puolisoltaan ja huomautti:

— Oulu on tyypillinen suuristi voimalaitoksistaan. Oulu-joessa näitä laitoksia on yhdeksän. Niitä useinkaan ei vieras huomaa, koska ne ovat maan sisässä. Merikosken voimalaitos kuuluu kaupungin alueeseen.

Tässä vaiheessa saatiin kuulla Mr. Nordlundin kertomana, että Suomen ja Yhdysvaltain elämässä on useita tyypillisiä eroavaisuuksia:

1) maataloudessa Amerikassa keskitytään tuottamaan joko maitoa, sikoja, lihakarjaa, teurastanoja tai kananmunia ja niin edelleen, kun taas Suomessa tällainen keskittyminen on harvinaista, melkein tuntematonta.

2) Urheilussa amerikkalaiset ensi tilassa keskittyvät palloiluihin ja nyrkkeilyyn sen sijaan, että Suomessa suurin huomio annetaan yleisurheilulle.

Eräänä tyypillisenä Suomen ja Amerikan erona Mr. Nordlund kertoi huomanneensa sen, että täällä puhutaan vähemmän vieraita kieliä kuin Suomessa ja sen vuoksi varsinaiset amerikkalaiset tuntevat heikosti eurooppalaista elämänmenoa ja varsinkin sitä korkeata kulttuuria, joka "vanhassa maassa" on luotu.

Elintaso noussut Suomessa

Kun keskustelu siirtyi Suomen elintasoon, niin sen aloitti Mr. Nordlund kertoen:

— Kun meillä nyt on Suomessa vähän parempaa aikaa, niin meistä yhä useammat ja useammat voivat tehdä vastavierailuja tänne Amerikkaan. Lasketaan, että elintasomme nyt on kolme kertaa parempi kuin se oli noin 25 vuotta sitten. Toimihenkilöiden ja Virkamiesten Keskusjärjestön järjestämällä charterlennolla meitä tuli tänne Valtoihin kolmen viikon vierailulle 87 henkilöä. Kone oli Pan American. Muutamia harvoja ulkopuolisia lukuunottamatta kaikki olivat po. järjestön jäseniä. Nämä matkalaiset osallistuivat joko yhteisretkeen täällä itärannikolla taikka vierailevat sukulaistensa ja tuttaviensa luona. Me, vaimoni ja minä, valitsimme viimemainitun vaihtoehdon. Tähän mennessä olemme käyneet sukulaistemme tohtori ja Mrs. John S. Smithin luona Rhode Islandissa ja tätini Mrs. Jack Kosken luona, Concordissa, N. H. Nyt olemme entisten koulu- ja kurssitoveriemme Mr. ja Mrs. Martti Laaksosen luona Ashbyssä. Niin, olin unohtaa, että kävimme jo tapaamassa tätiäni Mrs. Anna Ahoa Maynardissa.

Tässä vaiheessa Mrs. Nordlund tahtoi omasta ja miehensä puolesta huomauttaa, että "meitä kohtaan on osoitettu joka taholla, sekä omaisten että tuttavien, jopa varsinaisten amerikkalaistenkin, mitä suurinta ystävällisyyttä ja vieraanvaraisuutta, josta tahdomme heitä kaikkia kiittää".

Kun Mr. Laaksonen, joka oli näiden vieraittensa oppaana toimitalossamme, vihjaili, että "meidän pitäisi käydä vielä osuuskaupassa ja eräissä muissakin paikoissa", niin Mr. Nordlund, joka on täysinoppinut latoja, entinen sanomalehden toimittaja, mutta nykyisin täysinoppinut lakimies, käytti vielä seuraavan puheenvuoron:

— Me olemme nähneet täällä tämän lyhyen ajan kuluessa paljon sellaista elämän eri puolilta, josta on ollut oppimista. Mutta olemme myös huomanneet. että on aloja, joilta voisimme esittää huomioonottamista amerikkalaiseenkin elämään. Nykyinen hyvinvointimme perustuu siihen, että olemme kyenneet torjumaan työttömyyden. Tänä kesänä pääsimme siihen, ettei valtion ole tarvinnut välittää ollenkaan työtilaisuuksia. Talvella taas saattaisi asia olla toisin, mutta silloinhan valtio tarttuu asiaan kiinni. Silmiinpistävänä seikkana olemme huomanneet, että palkat ovat täällä kaksi kertaa suuremmat kuin meillä Suomessa, mutta luultavasti täällä eläminenkin maksaa jonkin verran enemmän kuin meillä Suomessa. Myös jokapäiväisen elämän tottumukset ovat täällä toiset kuin Suomessa ja niilläkin ovat omat vaikutuksensa elintasoon. Ne tietenkin ovat henkilökohtaisia asioita, joihin emme tahdo puuttua tällaisessa lyhyessä keskustelussa. Haluamme vain yleisenä käsityksenämme huomauttaa, että paljon tämä matka on tarjonnut nähtävää, kuultavaa ja ajateltavaa.

Mrs. Nordlund on ammatiltaan opettaja. Hän luennoi mm. ravintoopista ja oikein syönnistä niin terveenä kuin erinäisissä sairaus- ja toipilastapauksissa ja -tiloissa.

— kk —.

Koulukomitea hyväksyi uuden koulupaikan

Pormestari haluaa lähemmät tiedot yksityiskohdista

Koulukomitea on aikaa tuhlaamatta katsonut edullisimmaksi ja kolmesta ehdotetusta paikasta parhaimmaksi Whittemore-kadun päässä Crockerien maalla sijaitsevan maa-alueen, esittäen sen ostamista ja samalla alustavien suunnitelmien teon antoa Haynes, Lieneck & Smith arkkitehtiliikkeen suoritettavaksi.

Kuitenkin pormestari Bourque pidättyi vielä allekirjoittamasta Koulukomitean hänelle antamaa esitystä alueen ostamiseksi. Hän haluaa päästä tarkalleen selville ensiksikin paikasta, mihin koulu tulisi rakennettavaksi ja sen hinnasta ja muista yksityiskohdista. Valtuusto on yksimielisesti Koulukomitean kannalla koulun rakentamiseksi Whittemore-kadun päähän.

Seutu on metsäistä ja siksi tulevat esille kysymykset tiestä, vesi- ja likajohdoista, bussin saannista kuljettamaan koululapsia ym. Bourque huomauttaa sen olevan puoli mailia kauempana kuin on Blossom-kadun alue.

Vastaukseksi tähän nappasi Koulukomitean jäsen Edmond Kelly: "Koulukasvatuksen tarve on paljon tärkeämpi kuin 3/10 taikka 5/10 mailin matka."

Koulun alue tulisi olemaan 20 eekkerin alaa, otettavaksi Crocker Burbank & Co. 253 eekkerin laajuisesta maapalstasta.

Vandaalit särkeneet tärkeän merkkivalon

Fitchburgin jalvatjon poliisit etsivät vandaaleja, jotka ampumalla rikkoivat Monoosnock-vuorella lentokoneille laitetun merkkivalon jo toisen kerran.

Mainittu merkkivalo on yksi seitsemästä Fitchburgin lentokentän ympäriltä, ollen 1,009 jalan korkeudessa kentän pinnasta ja johtavin ohjaaja lentokoneille. Donald Markham, joka huolehtii merkkivalojen kunnossapysymisestä, tähdentää vaaraa, minkä vandaalit valojen rikkomisella voisivat aiheuttaa. "Joskaan vandaalit ehkä eivät käsitä tekonsa merkitystä, he voisivat yhtä hyvin ammuskella ihmisiä kaduilla kuin ammuskella merkkivaloja. Ilman merkkivaloja lentokoneet voisivat menettää suunnan, niin yksityiset kuin suuret matkustajakoneet — ja seurauksena saattaisi olla syöksyminen maahan. En luulisi vandaalienkaan haluavan siitä johtuvaa vastuunalaisuutta itselleen."

Ampujat olivat rikkoneet "fuselaatikon", sen 50 dollaria maksavan laitteen, joka automaattisesti laittaa valon vilkuttamaan pimeän tullen, 250-wattivoimaisen lampun sijoitettun kolmen jalan korkuiseen, 85 paunan painavaan lyhtyyn. "Joka kerta, kun valo rikotaan minun täytyy kiivetä vuorelle puolen mailin korkeuteen, kiivetä 65 jalkaa korkeaan tankoon 85 paunan painoinen lyhty selässäni."

Hän arvelee vandaalien tulleen South Fitchburgista, ehkä pysäköivän autonsa No. 2 tielle. Hän kehoittaa seudun asukkaita pitämään silmällä ja tiedoittamaan poliisille huomatessaan, mitä tahansa epäiltävää.

Palokunta tarvitsee uuden sairasvaunun

Palokunnan päällikkö Norman Flechtner pitää välttämättömyytenä vaihtaa nykyinen kunnallinen sairasvaunu uuteen tulevan vuoden aikana. Mr. Flechtner sanoi yhtiön, joka myi ambulanssin kaupungille 1958, neuvoneen, että tuleva vuosi on edullinen vaunun vaihtokaupalle.

Myös Mr. Flechtner toivoo saatavan uusi hätäapuauto ennen tämän vuoden loppua. Nykyinen on ollut palokunnan käytössä vuodesta 1938 lähtien.

TYÖTTÖMIEN LUKU PIENENTYNYT

Fitchburgin työviraston tiedoituksen mukaan työttömien luku on vähentynyt kuluvan viikon aikana varsin huomattavasti.

Työttömiä oli edellisellä viikolla viraston kirjoissa 474 ja tällä viikolla ainoastaan 330. Viime vuonna samana viikkona oli työttömiä merkitty olleen 284.

Gardner, Mass.

Arvo Häkkinen
ilmoitti poliisilaitokselle, että Sawyer St. varrella hänen huoltonsa alaisena oleva kesäasunto on kärsinyt huomattavan vahingon, johtuen sisäänmurrosta. Kesäasunnon omistaa George Sundberg, New Jersey.

Yleisten töiden
viraston taholta on ilmoitettu, että maa-alue Crystal järven ja 140 tien välillä luovutetaan vanhojenkodin rakennusalueeksi, jos komitea, joka tätä asiaa huoltaa, katsoo paikan olevan soveliaan käytettäväksi kysymyksessä olevien kotien rakennusalueeksi.

Edwin B. Cameron,
23 vuotias, asunto 86 Limerick St., oli poliisioikeudessa syytetynä tappelusta, johon syytteeseen hänet huomattiin syylliseksi ja sai kuukauden vankilatuomion, mutta tuomari muutti sen vuoden koetusajalle.

Todellista avioelämärakkautta
osoitti Richard W. Gendron, Weare, N.H. Hän oli ajelulla vaimonsa kanssa Winchendonissa ja vaimo sattui sekottumaan väkijuomiin ja poliisi vangitsi hänet. Kun Winchendonin poliisiasemalla ei ole osastoa naisia varten, niin Mrs. Gendron vietiin Gardnerin poliisiasemalle. Richard lähti yksin ajelulle ja miten sattui, että hänen autonsa suistui pois tieltä ja iski pylvääseen. Gendron pyysi peukalokyytiä ja sai ja pääsi Gardneriin. Heywood Wakefield Co:n tehtaan portille, jossa on puhelin ja siitä Gendron soitti Gardnerin poliisiasemalle ja selitti tapaturmansa ja pyysi päästä vaimonsa kanssa samaan putkaan. Gendronin pyyntö huomioitiin ja pariskunta pääsi yhteen putkassakin.

Gendron oli poliisioikeudessa, jossa häntä syytettiin juopumuksesta ja humalaisena ajosta. Gendron kielsi syyllisyytensä ja asian lopullinen käsittely tulee olemaan elokuun 7 päivä. Siihen saakka on Gendron vapaa $225 takausta vastaan.

Alustava raportti
kaupungin työläisten palkkausjärjestelmästä tulee esitetäväksi valtuustolle ja raportin laatii Charles H. Ewans, tilifirma Bostonista. Lopullinen raportti uskotaan saatavan valmiiksi ennen syysvaaleja. Raportti pitää olla valmis ennen 12 päivää syyskuuta. Finanssikomitea, joka kokoontui käsittelemään tätä palkkauskysymystä kuuli myöskin majurin esityksen siitä, että olisi ostettava taikka korjautettava katujen korjausosastojen kivien murskauskone. Kustannusarvio korjaamisesta on $3,500.

Tie numero 2 urakkatarjoukset
avattiin Bostonissa. Kysymyksessä oleva urakka käsittää matkan Westminsteristä Templekadulle Gardneriin. Arvellaan, että summa voi kohota $3,000,-000. Toinenkin osa on tarjouksen alaisena ja käsittää matkan Temple St. West Broadway, mutta sen tarjoukset avataan vasta elokuun 1 päivä.

Juuri nyt saapui tieto, että wakefieldiläinen Suburman Ecscavator, Inc. tarjous on halvin ja se on $2,262,870,-40. Tarjouksia on useilta eri firmoilta ja kahden muun firman tarjoukset ovat hyvin lähellä alinta tarjousta. Päätöstä ei ole vielä tehty, kuka saa työn tehtäväkseen. — V. A.

Sterling, Mass.

Worcester kautin Home Department Advisory Councillin toimesta pidetään Sterlingissä elok. 11—12 p. ohjelmatilaisuus. Paikka on Farmers Field.

Perjantaina yhdeltätoista ja lauantaina iltapäivällä esitetään keittotaidon näytöksiä. Perjantaina iltapäivällä Mrs. John Morse puhuu. Lauantaina on "Fashion for All Ages" ja se alkaa aamupäivällä. Klo 10:45 lauantaina Miss Ree Terri näyttää miten naiset voivat jatkuvasti esiintyä edukseen. Tilaisuudessa esitetään musiikkia ja kahvia tarjoillaan kumpaisenakin aamuna aikaisin saapuneille.

— Ihmissyösijen kesken.
— Minä ei käsitä, miksi te aina syötte intiaaneja?
— Meillä on liian vähän punaisia verisoluja.

SUPER CO-OP MARKET

LIHAA:

KOSHER STYLE HEAVY STEER
BRISKET CORNED BEEF . . . . . lb. **.49**
Fresh Killed **NATIVE BROILERS** . . . lb. **.23**
Whole Only
GOV'T GRADED CHOICE
CHUCK BAR-B-QUE STEAKS . . . . lb. **.37**
Fresh Ground **HAMBURG** . . . . . lb. **.35**

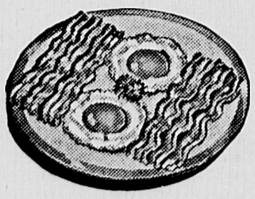

Armour's Fancy
SLICED BACON 1 lb. cello pkg. **.49**

Frozen FOODS

JÄÄDYTETTYJÄ RUOKIA
THRILL BRAND —
Quick Frozen Concentrate for LEMONADE . . . . . 6 oz. cans .10

HEDELMIÄ ja VIHANNEKSIA
King Size CANTALOUPES . . . . . each .25
Vel-U- Pak TOMATOES Fancy Cello pack .25
Fresh Picked Native GREEN BEANS . . . . . 2 lbs. .29
Fresh Picked Native WAX BEANS lb. .19

SEKATAVARAA
Instant Yuban COFFEE . . . 9 oz. jar $1.39
Oxford Pride of Maine Home Style DILL PICKLES . . 28 oz. jar .29
S X Brand CABBAGE ROLLS With Meat in Sance Heat & Serve 14 oz. can .39
AIR WICK Aerosol Spray 5½ oz. net wt. Save .20c .59
REDDY STARCH Liquid Mist 16 oz. can .49
Close out sale SAMPO COPPER POLISH pkg. .10
Burry's CHOCOLATE CHIP COOKIES Save .07c on 2 Pkgs 2 pkgs. .59
Barclay PRESERVES Raspberry, Strawberry, Wild Blueberry Five Fruits Reg. .39c jar 3 12 oz. jars $1.00
Del Monte FRUIT DRINKS Pineapple - Orange Mix or Match Pineapple - Apricot, Pineapple - Pear, We reserve the right to limit quantities 3 46 oz. cans $1.00
YELLOW HANDLE CORN BROOMS each .98

CO-OP SUPER MARKET
CONSUMER OWNED
815 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.